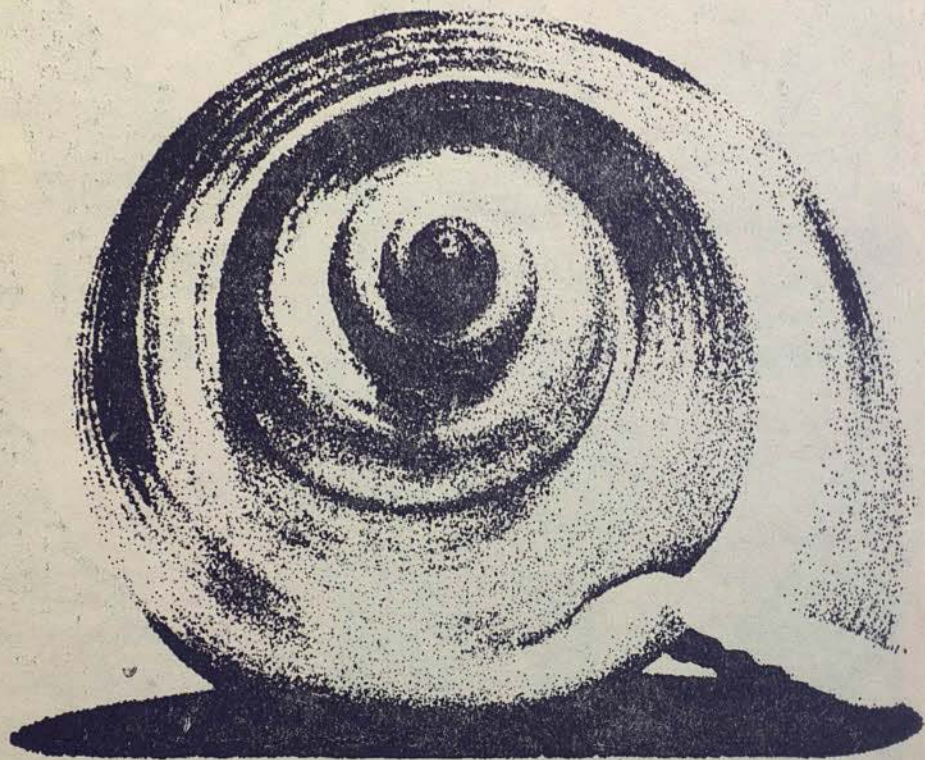

Guia Musical

1969-70

18/19

Reproducció natural
del so

VIETA

VIETA AUDIO ELECTRONICA S. A.

Pedagogia musical i ensenyança de la música

Ens acostem avui a través d'aquestes pàgines a una de les qüestions bàsiques i fonamentals que comporta el coneixement de la música: la relativa a l'educació musical. Per una sèrie de circumstàncies de caràcter històric que ara no és moment de detallar, el país, en conjunt, s'ha mostrat una mica refractari a les manifestacions d'aquesta branca de la cultura que anomenem «música» i de retop a les que es refereixen al seu ensenyament. Si bé ho mirem, des del punt de vista de la formació cultural, la música no ha estat mai una matèria integrada en el complex univers dels coneixements bàsics.

Marginada en els estudis elementals, desconeguda en el batxillerat i absent en les disciplines universitàries, la música ha tingut en el reducte dels conservatoris el seu feu d'ensenyança professional. Notem-ho bé. Hem dit «ensenyança professional». Als Conservatoris — no discutim els seus mèrits — els ha estat impossible de crear una «consciència musical» i han limitat i cenyit la seva funció a la formació tècnica dels instrumentistes especialitzats. Naturalment, aquesta comesa, quasi podríem dir que no té res a veure amb el que en termes molt genèrics podem anomenar educació musical del poble i en aquest aspecte sí que entenc que cal separar dues branques que algun dia és probable que coincideixin però que inicialment tenen uns punts de partida separats: el foment del gust per la música (funció cultural) per un cantó, i per l'altre, els estudis de formació tècnica per aquells que vulguin fer de la música una radical especialització (funció professional).

Hom ha parlat repetidament — i es parla encara — d'una problemàtica crisi musical en els nostres dies. No hi ha més crisi que la derivada del fet que, de sobte, hem tingut consciència que «ens mancava consciència musical». Hem confós durant molt de temps, concerts, recitals i audicions amb l'afecció a la música, que és com dir que el poble és esportiu perquè s'interessa i va massivament al futbol. La crisi, està en l'oblit de fer participar la música en la vida del col·legial, de no integrar el gust per la música en l'univers de l'infant, per la qual cosa no cal d'entrada turmentar-lo amb teories ni solfeig.

Només per aquest camí que l'especialista en pedagogia assenyalarà, es fomentarà l'amor per l'art del so, que de retop, tal vegada atorgarà un sentit nou als recitals i concerts.

MANUEL VALLS

LA FORMACIÓ MUSICAL PARA-ESCOLAR

Algunes de les experiències pràctiques realitzades aquests últims anys a Catalunya

Ponència presentada per Maria Dolors Bonal, Oriol Martorell i Llus Virgili, al «Seminario sobre problemas actuales de la educación musical en España», celebrat a Toledo (maig 1969) i organitzat per la Comissaria General de la Música i la Direcció General d'Ensenyança Primària.

Abans d'endinsar-nos en l'estudi concret de cadascun dels apartats amb els quals hem dividit la nostra ponència, ens sembla de la màxima importància — a fi d'evitar malentesos i perquè quedin ben clars els nostres propòsits i intencions, i la nostra posició — puntualitzar els extrems següents:

- Valor intrínsec de cadascuna de les paraules que formen el subtítol de la nostra ponència, a les quals potser encara hauríem d'haver afegit «privadament», puix que la nostra actuació es desenvolupa sempre en aquest terreny — amb més o menys amplitud — i mai dintre de les estructures de l'administració oficial.
- Per tant, la nostra ponència només és l'exposició d'algunes de les experiències, amb els seus èxits i fracassos, però amb tot el seu valor testimonial d'un treball ja realitzat i que continua realitzant-se.
- I diem «algunes de les experiències», perquè només ens referirem a aquelles de les quals nosaltres, per la nostra directa

intervenció, podem parlar amb coneixement de primera mà; d'aquí, també, l'expressió «aquests últims anys a Catalunya».

- No cal dir que estem plenament convençuts de l'existència de moltes altres experiències — millors o pitjors, és igual —, a Catalunya i a diverses regions espanyoles, però creiem que no podem ni inventariar-les ni parlar-ne sense conèixer-les; però estaríem contentíssims si el nostre breu i resumit treball incités a la redacció d'estudis semblants, que completessin el nostre i informessin d'experiències paral·leles i que nosaltres ignorem.
- En general, totes les nostres experiències han nascut no d'unes estructures i d'uns estudis previs (apriorístics), sinó de l'«acció» mateixa, i, naturalment, de la vocació més decidida; si avui existeixen en les nostres ments i en els nostres àmbits (i quan diem «nostres» no ens referim a nosaltres, sinó a tota la gent amb la qual treballem, a Catalunya, amicalment units) uns sistemes i uns mètodes, o unes es-

talon rouge

SERIE JOVEN
PARA LA JUVENTUD

AGUA DE COLONIA
alegremente fresca y juvenil

GEL ESPUMOSO
millares de burbujas verdantes
intensamente perfumadas

BARRA DESODORANTE
no alcohólica - de inagotable rendimiento

DESODORANTE EN VAPORIZADOR
para los que lo prefieren en fino rocío

ACEITE DE BAÑO
maravilloso para suavizar y
perfumar su piel

JABON
imprescindible complemento
de la serie

LEGRAIN
PARIS

tructures més o menys definides, tot ha estat realitzat «sobre la marxa», fruit de la necessitat, de l'activitat i de la pràctica.

- Naturalment, tampoc mai no afirmarem que hem començat del no res; ben al contrari, sabem perfectament el nostre deute envers la tradició musical i pedagògica catalanes: Clavé i Millet, Narcisa Freixas i Joan Llongueres, l'Escola Normal de la Generalitat, l'Escola d'Estiu, l'Institut Escola, el Patronat Escolar de Barcelona, etc.
- Dels tres camps en els quals es divideix la formació i l'educació de l'infant (família, escola i activitats i moviments paraescolars), aquesta ponència es refereix quasi únicament, i de manera principalíssima, al tercer; només de manera marginal es parlarà dels altres dos. (Quant al segon punt, vegeu l'article d'O. Martorell, «Iniciació musical dels infants», publicat a «Qüestions d'Art», any II, número 6, Editorial Estela, Barcelona 1968).
- Estem plenament convençuts de les nostres limitacions (tant en relació al percentatge de la població infantil a la qual arribem, com del treball que amb ella podem fer), però creiem que les experiències a les quals ens referirem demostraran, si més no, la viabilitat absoluta dels nostres propòsits.
- Finalment, recordem el valor purament testimonial de la nostra ponència, que de cap de les maneres vol fixar o dictar uns plans d'actuació de cara al futur, o estructurar una possible programació de caràcter general.

1) CORALS INFANTILS

Ningú no dubta que la cançó col·lectiva és el mitjà més assequible i més popular per a iniciar els infants en llurs primers contactes amb la música, de manera viva i amb parti-

cipació directa i personal. Aquestes corals infantils (extra escolars) no substitueixen les activitats musicals familiars ni les de les escoles, i, molt menys, no s'hi oposen; haurien d'ésser un element més en la formació musical infantil, però l'experiència ensenya que molt sovint, per desgràcia, són l'única font d'aquesta formació.

Partint de la base d'una primordial preocupació formativa (la música entesa com a «mitjà» i no com a «finalitat», encara que sabent molt bé que el «mitjà» formatiu serà millor com millor sigui el seu nivell musical) i del principi que només «fent» quelcom hom s'educa i es forma de veritat en el camp pertinent, hem arribat a les següents:

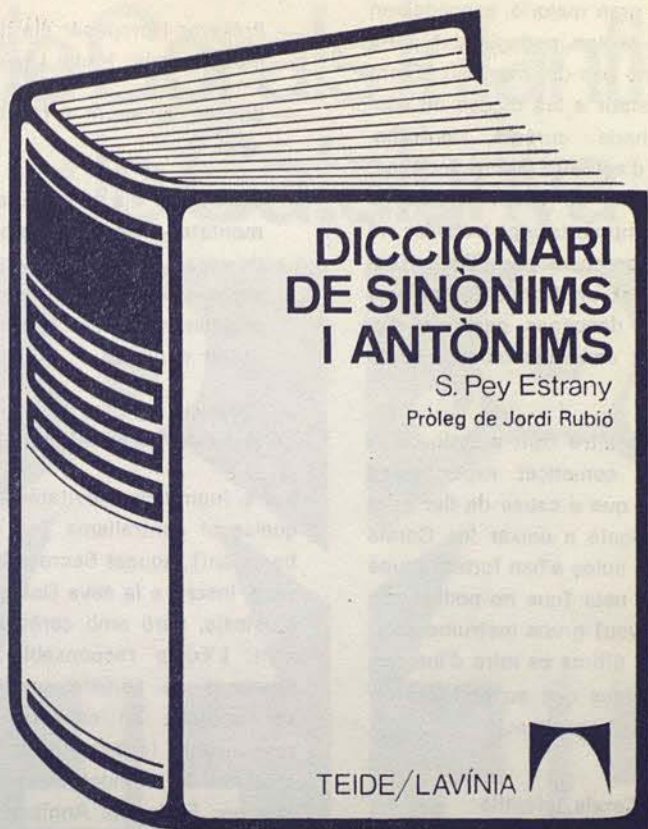
a) Característiques i estructuració:

En no pretendre formar l'infant professionalment en la música, sinó, només, incorporar la música en la seva vida (allò que interessa és que l'infant «estimi», «practiqui» i «necessiti» la música en la seva vida normal), hem convingut d'acceptar els principis següents:

- Admissió de tots els infants, sense cap selecció prèvia.
- Participació totalment voluntària i pràcticament gratuïta.
- Activitats (bàsicament, els assaigs) durant les hores de lleure.
- Obligatorietat (naturalment, per raons pedagògiques i humanes, i no musicals) de corals que — sense valor terminològic musical — en podríem dir mixtes: nenes i nens.
- Obligatorietat que a cada coral hi conviuguin nenes i nens d'escoles, institucions i medis ambientals diferents.

- Divisió graduada per edats: a ésser possible, cal que siguin tres grups: de 5 a 6 anys, de 7 a 9, i de 10 a 13 (com és

**El primer i únic diccionari català de sinònims
idees afins i antònims, amb vocabulari de barbarismes.**

**Complement indispensable del
Diccionari de la llengua.**

Més de 35.000 entrades

Tipografia clara

Format: 22x17,5 cm.

850 pàgs. - 700 ptes.

Distribució:

EDITORIAL TEIDE, S. A.
Viladomat, 291 - Barcelona-15

lògic, amb les excepcions que calgui); moltes vegades, però, cal conformar-se amb dos: de 5 a 7 anys, i de 8 a 13.

- Pel que es refereix als directors i responsables (que, en gran majoria, procedeixen més aviat dels camps pedagògic i parapedagògic, que no pas del musical): Ferm compromís d'assistir a les diades de convivència (seminaris, cursets, conferències, sessions d'estudi i de pràctiques, etcètera), de finals de setmana (tres a l'any); ferm compromís de treballar el programa comú proposat per l'Equip Tècnic del Secretariat de Corals Infantils; i contribuir a les despeses generals d'aquest Secretariat amb una mòdica quota anual.
- Recentment — un altre fruit pràctic de la realitat —, s'han començat experiències amb noies i nois que a causa de llur edat s'havien vist obligats a deixar les Corals infantils; amb les noies s'han format grups corals, i amb els nois (que no poden cantar pel canvi de veu) grups instrumentals; a més, a aquests últims es mira d'interessar-los en problemes que en podríem dir d'administració i d'organització.

b) Secretariat de Corals Infantils de Catalunya:

L'actual moviment de corals infantils (la tradició i activitat de les quals ja s'allunya a molts anys enrera) es va estructurar al mes de maig de 1967, com a conseqüència (sempre la realitat pràctica abans que les fórmules teòriques) de la I Trobada de Corals Infantils de Catalunya, celebrada a Manresa el 16 d'abril de 1967. La tasca d'aquest Secretariat, sempre presidida per preocupacions formatives i pedagògiques, té per missió primordial:

- Coordinar i informar sobre les activitats relacionades amb les corals infantils i,

més en general, amb el cant col·lectiu infantil.

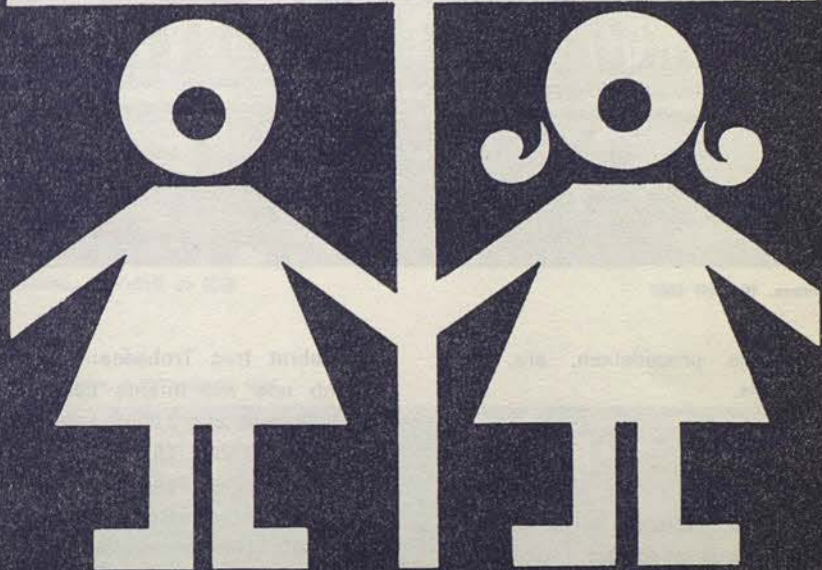
- Promocionar nous grups; orientar-los i ajudar-los.
- Preparar i proposar els dos programes comuns anuals: Nadal i general.
- Buscar, suggerir i facilitar material musical.
- Organitzar els fins de setmana — ja esmentats — per a directors i responsables de corals infantils; sovint, també s'inviten altres persones interessades per aquests problemes, encara que no tinguin cap activitat concreta.
- Preparar la part musical de la Trobada anual de les Corals Infantils de Catalunya.

Per a fugir dels inevitables inconvenients de qualsevol centralisme (en el nostre cas, el barceloní), aquest Secretariat resideix a Manresa, inscrit a la seva Delegació de Joventuts Musicals, però amb caràcter totalment autònom. L'Equip responsable el constitueixen persones de comarques diferents, elegides per votació; en aquests moments, l'Equip responsable (subdividit en Equip tècnic i Secretariat de promoció i organització) està format per Enriqueta Anglada (Vic), Maria Dolors Bonal (Barcelona), Onofre Boqué (Manresa), Jordi Casas (Barcelona), Josep Anton Casas (Vilafranca del Penedès), Maria Martorell (Barcelona) i Ignasi Serracanta (Manresa).

En l'actualitat, pertanyen al Secretariat 51 Corals Infantils que representen més de 3.500 petits cantaires (nenes i nens), de 33 localitats catalanes diferents, des de petitíssims pobles fins a grans capitals.

Moltes d'aquests corals han nascut com a seccions adscrites a agrupacions corals d'adults, i una gran majoria de llurs directors i responsables són cantaires d'aquests corals d'adults; alguns d'aquests membres de les

4ª TROBADA de Corals Infants de Catalunya

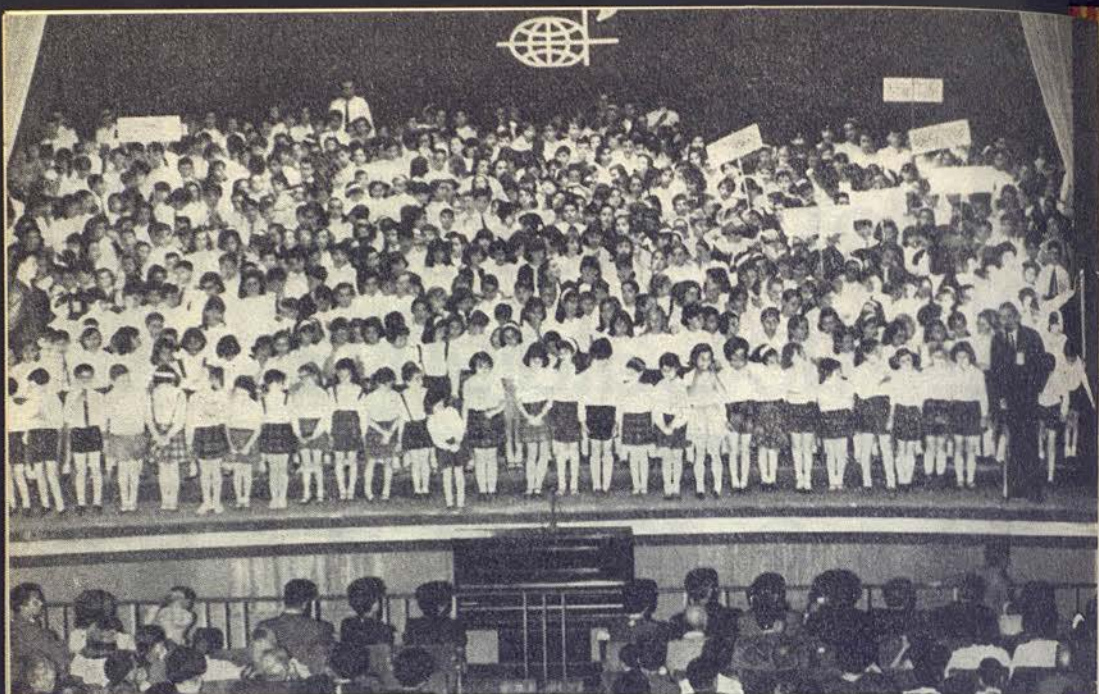

GRANOLLERS 3 MAIG '70

AL PAVELLÓ MUNICIPAL ESPORTIU

Estrena de «L'Ocell daurat», música de **Frederic Mompou** sobre un text
de **Núria Albó**, per a cors infants, narrador, companyia de mims
i petit conjunt instrumental

Direcció musical: **Jordi Casas**

I Trobada: Manresa, 16 abril 1967

corals d'adults ja procedeixen, ara, de les corals infantils.

c) Trobades collectives:

L'aspecte sociològic i col·lectiu de les nostres corals infantils queda concretat i exercitat en tres tipus distints d'activitats comunes:

- Intercanvis i visites entre dues o tres corals; sempre, amb una audició conjunta més o menys pública.
- Trobades parcials: audicions nadalenques (per exemple, la Cantada de Nadal de les corals barcelonines), aplecs comarcals (per exemple: l'Aplec Infantil de les Terres de Lleida), etc.
- La gran Trobada anual, en la qual, cada vegada més, es fuig del caràcter competitiu i fins i tot comparatiu, basant-la totalment en el cant comú. Fins ara s'han

celebrat tres Trobades: Manresa (1967, amb uns mil infants cantaires), Lleida (1968, amb uns 2.000), i Barcelona (1969, amb uns 2.600). El grup o grups corals organitzadors es responsabilitzen totalment dels aspectes materials i econòmics de la Trobada (en totes elles, ha estat molt important l'ajuda privada i comercial, i, en canvi, pràcticament negligible l'oficial, sobretot en l'aspecte econòmic); cada coral participant es paga el seu desplaçament i manutenció. A les Trobades generals només hi assisteixen els infants dels 7 o 8 anys.

L'organització de la recentment celebrada III Trobada de Corals Infantils de Catalunya va anar a càrrec d'una Comissió responsable integrada per elements d'algunes corals infantils barcelonines: L'Esquix i l'Espurna, l'Esquellerinc, La Mainada i El Violet, i per llurs respectives corals d'adults (Coral Sant

II Trobada: Lleida, 28 d'abril de 1968

III Trobada: Barcelona, 4 de maig de 1969

Jordi, Cor Madrigal, Capella Clàssica Polifònica i Coral Cantiga).

El seu programa general (resum i correcció del de les anteriors) va consistir en:

- Assaig de repàs col·lectiu dels cants del programa comú proposat pel Secretariat i ja cantat per cada coral en llurs respectives activitats individuals o, fins i tot, en algunes de col·lectives no generals. A Barcelona aquest assaig es va celebrar al Saló Reial («Tinell») del Palau dels Comtes de Barcelona, i això va servir per presentar als infants la història de la ciutat; com ja s'havia fet semblantment a Manresa i a Lleida, se'ls va donar a cadascun un llibret il·lustrat, amb un resum d'història de Barcelona, pensat i escrit expressament per a ells.
- Dispersió per grups de tres o quatre corals, per cantar simultàniament a uns deu centres benèfics (hospitals, asils, etc.); en general, dinar en aquests mateixos centres. Itineraris («Tinell» - Centre benèfic - Palau dels Esports de Montjuïc) pensat prèviament per a completar el coneixement de la ciutat. Cada coral infantil anava acompanyada per dos o tres cantaires de corals d'adults barcelonins, o per parets de petits cantaires també barcelonins.
- Concert de clausura de la Trobada, al Palau dels Esports de Montjuïc, amb uns 2.600 cantaires i més de 4.000 persones de públic.

Primera part:

Cantata escenificada «El flautista d'Hamelín» (adaptació catalana de Maria Martorell d'una Cantata de l'alemany Günther Kretschmar), per a narrador, cors, mims i acompanyament de cobla (reinstrumentació de l'acompanyament original, realitzat per Manuel Oltra).

En anunciar-se, per l'octubre de 1968, el programa d'aquesta Trobada, es va enviar a cada coral una enquesta per distribuir els dotze cors de la Cantata, en funció de llurs dificultats (uníson, harmonització a veus, característiques rítmiques o melòdiques, etc.) i de les possibilitats de treball en comú entre dos o més grups; cadascun dels dotze cors foren interpretats per un conjunt de dues o quatre corals (grups d'uns 250 cantaires); algunes corals van participar a més d'un cor; el número final fou interpretat per uns sis-cents infants. Maria Dolors Bonal, directora de la Cantata, s'havia desplaçat prèviament a quasi totes les localitats per ultimar la preparació d'aquests cors; en alguns casos, això va servir per a jornades de convivència entre corals de localitats diferents.

Davant de la impossibilitat material d'un assaig general de conjunt, la Cantata es va realitzar com si es tractés d'un gran joc, cadascuna de les parts del qual havia estat detingudament preparada per endavant. Aquesta circumstància, en aparença negativa, va tenir la gran compensació de l'interès de la novetat i de la palpable comprovació (tant pels grans com pels petits) de veure com el treball parcial i individual quedava plasmat en una realització comunitària o col·lectiva; a més, aquesta circumstància potser va ajudar a intensificar la participació activa i responsable dels infants, els quals — donada l'alternància entre l'escenificació del text i els cants col·lectius, que mai no es sobreposaven, ja que el joc escènic anava lligat amb les intervencions del narrador — van ésser, successivament, actors i espectadors de l'obra. També es va donar gran importància a la unió de la música amb totes les altres tècniques d'expressió: narració pròpiament

Mobles & Decoració Casablanacas

José Antonio
Primo de Rivera, 532

Teléfono. 254 74 07

Barcelona 11

data, moviment escènic, vestuari, decorats ambientals, colors, etc.

Segona part:

Els deu cants del programa comú ja esmentat, cantats conjuntament per tots els infants (un sol cor d'uns 2.600 cantaires) i dirigits cadascun per un director diferent. Els cants i els directors van ésser, respectivament: el cànon de Bach «Lloat sigui Déu» (Maria Teresa Giménez, Barcelona); «A qui Déu vol donar una gràcia» (Salvador Castells, Terrassa); «El corn del pastor» (Jordi Casas); «La griva, el tord i el gall» (Maria Mercè Argüelles, Barcelona); «El rellotge» (Maria Teresa Solà, Vic); «Rosinyol que vas a França» (Josep Viader, Girona); «Els tres tambors» (Carme Valls, Lleida); «Margarideta» (Pilar Calafell, Bellpuig); «Quan el cel és blau» (Josep Anton Casas, Vilafranca del Penedès), i «Dolç el núvol» (Maria Teresa Masats, Manresa).

Amb el cant **sempre** en comú es van eludir els perills d'exhibicionisme, de competència i de «vedettisme»; a més, i creiem que això és molt important, va ésser la plasmació col·lectiva de la suma dels esforços anònims realitzats per cada grup. (Més endavant, en parlar del programa comú — 3) c) — insistirem sobre els seus valors específics i pràctics).

Entre la primera i la segona part — l'audició, en total, no va durar gaire més d'una hora —, Oriol Martorell va ensenyar «in situ» un cànon a quatre veus («Agermanats...») i el va fer cantar a tots els assistents, petits i grans, o sigui a una massa coral de més de set mil veus.

Com hem dit anteriorment, la financiació d'aquesta Trobada — com la de totes les ac-

tivitats del Secretariat — va anar a càrrec dels mateixos participants.

2) FORMACIÓ DE DIRECTORS I MONITORS - CURSETS

Un dels grans problemes amb els quals hom ha topat (un dels més grans, però no l'únic) és que res de tot el que hem dit no es podria fer sense gent especialitzada en la direcció del cant col·lectiu — i, més específicament, del cant infantil col·lectiu —, que si bé té evidents i molts punts de contacte amb la direcció del cant coral — pel qual també falta gent veritablement preparada, musicalment i pedagògicament —, presenta indubtables característiques especials.

Així doncs, i des de ja fa bastants anys, una de les preocupacions primordials va ésser, i és, la formació i orientació d'aquests directores.

D'entre les moltes solucions possibles — i sense pensar en l'inevitable i imprescindible autodidactisme —, s'escollí l'organització a diferents nivells i àmbits de freqüents cures; una vegada més, la necessitat va crear l'òrgan, que ha anat evolucionant — i evoluciona encara — en funció de les repetides experiències.

a) Lleida:

Cada estiu, des de 1964, se celebren a Lleida (o a alguna ciutat de la comarca: Mollerusa, Balaguer, Tremp) els anomenats Cursos Internacionals de Pedagogia de la Direcció Coral, i malgrat que pugui semblar que aquesta temàtica s'escapa de la de la nostra ponència, no és així, puix que actualment, en aquests Cursos, es dona gran importància a les branques del cant col·lectiu en general i de l'infantil en particular.

Els Cursos Internacionals també van néixer

de la comprovació d'una realitat (carència i necessitat de directors per als nous grups corals d'adults i per al cant col·lectiu dels moviments de joventut) i, al mateix temps, del coneixement de les experiències realitzades en aquest sentit a França i a Alemanya per llurs moviments corals, amb els quals mantenim contactes molt estrets.

Després d'uns primers canvis d'impressions i d'estudis, hom va arribar a plasmar quines condicions i característiques (humanes, pedagògiques, tècniques) havien de reunir aquests directors, i es van estructurar uns plans d'estudi, amb l'ajuda tècnica del Moviment Coral francès «A Coeur Joie». Després de cinc Cursos Internacionals (pels quals han passat un total de 382 alumnes i en els quals, a més dels professors francesos, hi han actuat com a tals L. Virgili, O. Martorell, L. Massó, M. T. Giménez, C. Valls, M. M. Argüelles, N. Saladrigues i J. Casas), la programació actual es divideix en tres graus, en els quals es treballen les disciplines següents:

— Jocs musicals, o sigui, «Solfeig sensorial»: tota una sèrie de principis i sistemes (en gran part influïts per alguns mètodes estrangers i que encara caldria acabar d'estructurar i codificar) que tenen de fet que els infants desvetllin, a través de la pràctica, llurs naturals instints musicals, i com a conseqüència, que es despertin en ells llur innata capacitat per a interpretar o llegir uns signes convencionals (l'anomenat solfeig) que tant transcriuen els elements rítmics (sempre parlem de pulsació i de cèl·lules rítmiques, i mai de compassos) com els melòdics i els harmònics; naturalment, tot es realitza a partir de la pràctica, del joc, i de la incitació del propi instint creador de l'infant.

— Direcció (teoria i pràctica): el gest, el muntatge de les obres, pedagogia de l'as-

saig (ritme de treball), repertori, organització d'un grup coral.

— Tècnica vocal: respiració, emissió de la veu, timbres, vocalització.

— Exercicis de direcció: muntatge d'obres a càrrec dels propis alumnes (des de cànons senzills fins a polifonia clàssica i moderna), anàlisi d'estils i d'obres, criteris interpretatius.

— Cant coral: muntatge — comentat — de les obres dirigides pels professors del Cours.

— Expressió corporal.

Al costat d'aquestes disciplines, també s'organitzen conferències, col·loquis, vetllades, etcètera.

La duració dels Cursos és d'uns deu dies, amb règim d'internat. L'edat mínima dels cursetistes oscil·la entre els 16 i els 17 anys. Des de fa un parell d'anys, l'experiència ha demostrat que una gran quantitat dels alumnes (potser pel gran percentatge de mestres de primera ensenyança i de religiosos, dels dos sexes, inscrits) s'interessen de manera especial per la direcció del cant col·lectiu, d'infants i d'adults. A causa d'aquest fet, s'estan creant seccions i tècniques especialitzades en aquest camp.

També, i com a preparació, conseqüència i ampliació d'aquests Cursos, se n'organitzen d'altres, generalment de duració més curta i d'àmbit comarcal.

b) Manresa:

Des de 1966 —i en íntima connexió entre el Secretariat de Corals Infantils de Catalunya, el Secretariat dels Cursos Internacionals de l'Orfeó Lleidatà i el Centre de Promoció Coral de les Terres de Lleida— s'organitzen, a Manresa, uns cursets especialment dedicats al cant col·lectiu i a la seva

direcció, en tots els seus aspectes: infantil, moviments de joventut, cant litúrgic del poble, escoles, colònies de vacances, etc. Per a assistir a aquests cursets no s'exigeix cap classe de coneixements tècnics musicals.

I és interessant d'observar com, ben sovint, molts alumnes repeteixen voluntàriament l'assistència a diversos cursets, no solament per aprofundir llurs coneixements, sinó per aprofitar les ensenyances d'un altre professor (tots segueixen un mateix sistema, però, naturalment, cadascun li dona un matís especial) i, també, per viure uns dies en íntima relació amb gent preocupada pels mateixos problemes i amb la qual intercanvien experiències i inquietuds; en aquesta convivència, alumnes i professors se situen, sempre, en un nivell idèntic de camaraderia, cosa que també succeeix a Lleida. Pels cursets de Manresa ja hi han passat prop de 250 alumnes.

c) Rosa Sensat:

Encara més específicament, en els Cursos d'Estiu per a mestres organitzats per l'Escola «Rosa Sensat» (aapsa), una de les especialitats que poden triar els alumnes és la de «La música a l'escola» (cant col·lectiu, direcció, repertori, instruments, jocs musicals, etcètera).

L'experiència dels cursos anteriors (aquest any és el quart) permet de preveure una matrícula global (mestres en exercici i alumnes de magisteri) d'uns dos mil alumnes, una tercera part dels quals vol seguir cursos d'expressió artística en general i, d'ells, més de la meitat la musical.

A més d'unes sessions de presentació del problema de la música a l'escola, amb caràcter general, els cursos que podran seguir els alumnes directament interessats per aquest tema són:

- La música a la classe de pàrvuls.
- La música en l'ensenyament primari.

— Direcció de cant col·lectiu.

— La flauta dolça o de bec.

— Història de la música a través del disc.

— Impostació de la veu i vocalització.

Dels dos primers cursos (que es consideren a nivell de cursos d'iniciació) se'n fan tants grups paral·lels com exigeixi la matrícula, tenint en compte que cada grup ha d'estar format per un mínim d'uns 25 alumnes i un màxim d'uns 30. Cadascun d'aquests dos primers cursos consta de dues «assignatures»: Cançons (repertori, direcció, finalitat, pedagogia, etc.) i Instruments (flautes, percussió, repertori, acompanyament, conjunts, etcètera). En anys anteriors hi havia una tercera «assignatura», els Jocs musicals, però aquest estiu hem preferit incloure'ls en les dues esmentades: en la primera, tota la part dedicada a l'afinació, vocalització, lectura melòdica, etc., i en la segona — primordialment — tots els problemes rítmics. El treball és eminentment pràctic i la teoria només s'explica en funció d'aquesta pràctica.

En aquests cursos no es fa res d'allò que ja es fa — o s'hauria de fer! — en els estudis oficials (Escoles Normals i Conservatoris), sinó que tot s'enfoca segons les noves tècniques de la pedagogia musical (sense seguir cap mètode determinat, però aprofitant coses de tots) i pensant, molt sovint, que més que preocupar-se per la manera com el mestre pot adquirir uns coneixements musicals, allò que interessa per sobre de tot és dirigir tota la didàctica cap a la problemàtica de com farà arribar els seus coneixements als alumnes, de com integrarà l'educació i formació musical en el context de les seves classes, i de com convertirà els valors musicals (humans i estètics) en una tasca positiva dins del seu treball pedagògic. O sigui, que ens preocupen molt més la sensibilització i les realitzacions pràctiques que no pas l'ensenyança musical pròpiament dita.

CONFITERIA BOMBONERIA

Foix
de *Sarrià*

*Extens assortiment de canapès i pastes salades
per a primeres comunions i festes commemoratives*

SERVEI A DOMICILI

Major de Sarrià, 57
Tel. 203 07 14

Pl. Duc de Gandia, 9 i 10
Tel. 203 04 73

A l'escola, la música ha de servir per a l'educació integral de l'infant; aquesta educació serà millor com millor sigui el mitjà utilitzat (en aquest cas, la música); a l'escola la música serà sempre un mitjà, i mai una finalitat en ella mateixa. Repetim, però, que només aconseguirem de debò aquesta finalitat quan el mitjà (la música) sigui del més alt nivell possible; nivell estètic i no tècnic, puix que la qualitat de cap de les maneres està renyida amb la simplicitat.

En els restants quatre cursos (que s'anomenen «cursos d'especialització») només poden assistir-hi alumnes que ja hagin seguit altres Cursos d'Estiu, experiències similars (Lleida, Manresa, etc.), o, en alguns casos concrets, puguin demostrar uns coneixements i una pràctica.

De tota manera, en donar més importància a la didàctica i a la pedagogia que no als coneixements pròpiament dits, un Primer Premi de Conservatori, per exemple, sense experiència directa amb la tasca escolar, ha de seguir, com a mínim, un dels dos cursos d'iniciació.

En general, a cada grup d'alumnes el nivell de coneixements musicals és molt heterogeni; fins a cert punt, quasi interessa aquesta heterogeneïtat, a condició que es tingui molt en compte, en les explicacions teòriques i en les pràctiques, la utilització simultània de llenguatges i terminologies que tothom pugui entendre.

A petició dels mateixos alumnes dels Cursos d'Estiu, també s'han organitzat, durant l'hivern, diferents cursets d'ampliació o d'especialització.

Entre uns i altres cursos, en total hi han passat més de quatre-cents mestres o estudiants de magisteri.

d) Seminaris i altres experiències:

Hom dona gran importància, tant a nivell de directors de corals d'adults (en aquest sentit són modeliques les periòdiques reunions dels

directors de les corals de les terres lleidatanes) com dels directors i responsables de corals infantils (amb característiques pedagògiques peculiars), als seminaris de treball i a les jornades de convivència, amb intercanvis d'experiències i discussió de tota classe de problemes: mètodes, repertori, activitats, etc.

Un dels punts bàsics d'aquests seminaris és la presentació del programa comú, cadascuna de les cançons del qual és ensenyada a tots els presents per un director (generalment de l'Equip tècnic del Secretariat), a fi d'obtenir una relativa igualtat interpretativa en totes les corals.

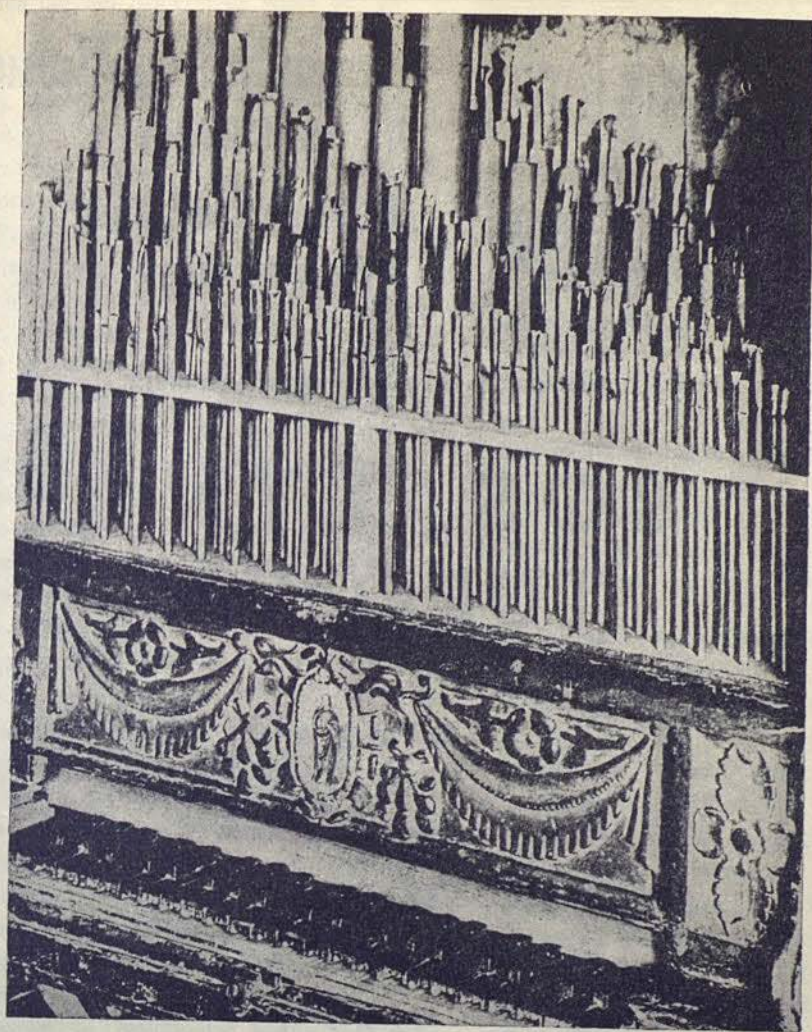
Des de fa alguns anys també són força importants els cursets que es realitzen a Seminaris diocesans (Barcelona, Vic, Girona, Solsona, etc.) o d'ordes religioses.

També cal pensar, en aquest camp, i amb les naturals característiques pròpies, en els cursos organitzats i portats a terme per Àngel Colomer i del Romero i per Enric Ribó (Secretariat dels Orfeons de Catalunya i Conservatori Superior Municipal de Música). Finalment, tampoc no podem oblidar tota l'acció que en aquest sentit s'ha portat a terme en molts moviments de joventut, sobretot en l'Escoltisme.

3) REPERTORI

Per aconseguir les proposades i tantes vegades esmentades finalitats de tipus formatiu integral: musical, humà, cívic, estètic, social, col·lectiu, sensibilització, etc., un dels punts bàsics és, naturalment, el del repertori, puix que si no és **totalment** adequat a aquelles finalitats inutilitza per complet tota l'acció que volíem fer.

Aquesta adequació es refereix tant a la qualitat literària i musical dels textos escollits, com a llurs possibilitats de realització, con-

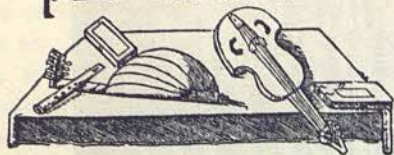
REVIVA LA MUSICA CON ROSELSON

ROSELSON

PRESTIGIO MUNDIAL EN ALTA FIDELIDAD

pro musica

**PATRONATO PRO-MÚSICA
DE BARCELONA**

**XII Temporada Musical
II Ciclo de abono**

Única actuación de la extraordinaria pianista

ROSALYN TURECK

P R O G R A M A

Audición íntegra de las célebres

VARIACIONES GOLDBERG

de

J. S. BACH

Miércoles, 29 de abril de 1970, a las 22.30 h.

P A L A C I O D E L A M Ú S I C A

Nota importante: Las «Variaciones Goldberg», de J. S. Bach, en versión íntegra, se darán sin ninguna interrupción - Una vez iniciado el concierto no será permitida la entrada en la sala - Se ruega por lo tanto, la más estricta puntualidad

dicionades per les respectives edats de les nenes i dels nens. Sobre aquest problema tan important, un equip de responsables de L'Esquitx (M. D. Bonal, M. T. Giménez, M. Martorell i M. Solanic) va publicar un article — «Les cançons dels infants» — a la revista «Qüestions d'Art» (any II, número 7, Editorial Estela, Barcelona, 1968).

Entre els criteris de selecció, alguns dels principals són: simplicitat, adequació a cada ambient, riquesa del vocabulari (no oblidem que una cançó, per a un infant, és sobretot un text; una cançó, per a ells, «diu tal cosa» i no, com per als adults, «fa així»), gràcia melòdica, conveniència de les tessitures extremes, etc.

Quant a les cançons de tipus narratiu, és molt important que es conservi la **totalitat** de la història que s'explica, sobretot de cara als més petits; per a ells, la cançó és bàsicament una narració amb un suport rítmic i melòdic.

Amb una iniciació gradual, i sense esperar resultats gaire brillants al principi, cal començar molt aviat el cant a més d'una veu; un dels procediments bàsics és el cànon. Quan es tracti d'una melodia amb acompanyament vocal — encara que sigui el contracant més simple o, fins i tot, uns breus acords conclusius de frase —, **tots** els infants han d'aprendre, primerament, la melodia; si fos possible (i l'experiència demostra que quasi sempre ho és), tots els infants haurien de saber cantar totes les veus d'una mateixa cançó, de manera que la seva participació activa a la mateixa fos intercanviable.

a) **Fonts:**

Per a arribar als actuals resultats, s'han examinat milers de cançons procedents del món sencer, se n'han seleccionat més de cinc-centes que es creuen totalment adequades al nostre treball, i ja se n'han experimentat

unes dues-centes... no sempre amb el resultat que hom preveia! L'arxiu de cançons que es posseeix (aquest treball el realitza, sobretot, Maria Martorell) és veritablement sensacional. Les seves fonts principals són les tres següents:

— Folklore català: No cal dir la seva importància excepcional (per motius molt diversos), però ha calgut una molt curosa selecció (feta amb ulls actuals i sense apriorisme teòric), perquè ni tot el folklore i cançoner tradicional és bo, ni — en cas positiu — no sempre és adequat pels infants i pels nostres temps.

Potser en aquest sentit, el folklore català presenta més problemes que el d'altres països, a causa de les seves peculiars característiques musicals i temàtiques.

— Traduccions: Aprofitament del treball realitzat a altres països més avançats que nosaltres en aquest camp (Alemanya, França, Hongria, Anglaterra, Països Escandinaus), revisant gran quantitat de cançoners per trobar, tan sols, algunes cançons adaptables als nostres infants.

Potser més que de traduccions caldria parlar d'adaptacions molt lliures, realitzades per persones amb perfecte domini del nostre idioma, amb profunds coneixements musicals, amb experiència pedagògico-musical, i amb tracte directe amb els infants.

Seguint els corrents pedagògics més moderns, som decidits defensors del cant quasi exclusiu en la llengua materna, sobretot fins als 10 o 11 anys; l'especial situació dels infants catalans (divergència entre la seva llengua materna i l'oficial) presenta, indubtablement, costants problemes a aquesta regla general.

— Creacions originals: Naturalment, seria del màxim interès la promoció de noves can-

çons, especialment pensades (text i música), amb visió actual, pels nostres infants.

Les experiències realitzades fins ara en aquest sentit demostren que el problema més difícil de resoldre quasi és el dels textos; darrerament, més que encarregar-los es prefereix seleccionar-los (com a solució d'emergència) d'entre textos poètics ja coneguts.

Amb l'intent d'ajudar a resoldre aquest capítol, el Secretariat de Corals Infantils ja ha convocat dos concursos (amb premis en metàl·lic força importants), amb resultats no gaire satisfactoris (l'últim any es van declarar deserts tots els premis), potser, entre altres raons, perquè no s'ha sabut copsar l'atenció i l'interès dels veritables compositors.

b) Edicions:

Independentment de l'existència de diversos cançoners i fulls solts, més o menys solvents, l'Editorial MF ha publicat ja dos llibres de cançons infantils, amb un repertori totalment experimentat, en especial per la coral L'Esquix; d'aquí que aquests llibrets es titulin, respectivament, «L'Esquix-I» i «L'Esquix-II». El primer comprèn 41 cançons i el segon 47; aquestes 88 cançons estan dividides —segons llur temàtica, caràcter i dificultat— en els tres grups d'edats segons els quals —com ja hem dit abans— s'estructuren les nostres corals infantils. A més, actualment ja està quasi ultimada un tercer volum de caràcter també general i un d'específicament nadalenc.

En funció del principi d'eficàcia, no s'acostuma a editar en aquests volums algunes cançons molt adequades i de freqüent repertori en les nostres corals infantils però que ja poden trobar-se fàcilment en altres publica-

cions de fàcil adquisició. Precisament, i per l'Escola d'Estiu 1968 —i a petició dels propis alumnes—, Maria Martorell va preparar una llista amb els títols d'unes cent-cinquanta cançons, classificades per edats (els tres grups tantes vegades esmentats) i per temes Natura, Les estacions, Animals, Marxes, Narracions, Cànon, Negres espirituals, Religioses, Tradicionals catalanes i Diverses; de cada cançó, s'indicaven les edicions existents i fàcils de trobar i, en alguns casos, les correccions que calia tenir en compte.

Insistim sobre la necessitat prèvia —absolutament imprescindible— de l'experimentació de cada cançó, per grups-pilots, abans de la seva edició o, fins i tot, de la seva difusió oral. Aquesta experimentació prèvia dona, sovint, resultats molt diferents d'aquells que hom preveia; i sense arribar a aquest ex-

L'ESQUITX • 2

47 cançons per a infants

seleccionades per

**Ma Dolores Bonal, Ma Teresa Giménez
Maria Martorell i Montserrat Solanich**

editorial mf

2.^a

edició

Format 15 x 22 cms.

556 Pàgines

16 Làmines fora de text

Relligat amb tela i amb sobrecoberta impresa a 4 colors

LA VIDA TRÀGICA
DE MOSSÈN CINTO

VERDAGUER

Per SEBASTIÀ JUAN ARBÓ

UNA BIOGRAFIA PELS DETALLS I
PER LA VERITAT; UNA NOVEL·LA
PER L'INTERÈS I EL DRAMATISME

**Història del
TEATRE
CATALÀ**

Per FRANCESC CURET

LA MÉS GRAN I EXHAUSTIVA HISTÒRIA DE
L'ESCENA CATALANA ESCRITA FINS AVUI

700 Pàgines.

Format 22 x 30 cms.

1000 Il·lustracions en blanc i negre.

20 Làmines a tot color, fora de text.

Luxosament relligat amb estampacions d'or

Èxits recents d'EDITORIAL SELECTA

MARIA CANALS

UNA VIDA DINS LA MÚSICA

(Històries en rosa i negre)

Suggestius retrats de Millet, Nicolau, Toldrà, Morera, Lamote de Grignon,
Francesc Costa, Mompou, Ricard Viñes, Joan Massià, etc., etc.

Làmines fora de text

OBRES COMPLETES DE JOSEP CARNER

Poesia, teatre i prosa en un sol volum

Adquiriu aquest volum imprescindible en ocasió
del sojorn a Catalunya de l'autor

Distribucions CATALÒNIA (Casa del Llibre)

trem, també és valuósíssima per a efectuar petites correccions i retocs, aparentment sense importància però que, de vegades, són d'un interès capital i poden fer que una cançó agradi o no als infants.

Comprenem la utilitat que tindria l'adaptació castellana d'aquestes cançons, i ja hem començat a treballar en la seva realització.

c) Programa comú:

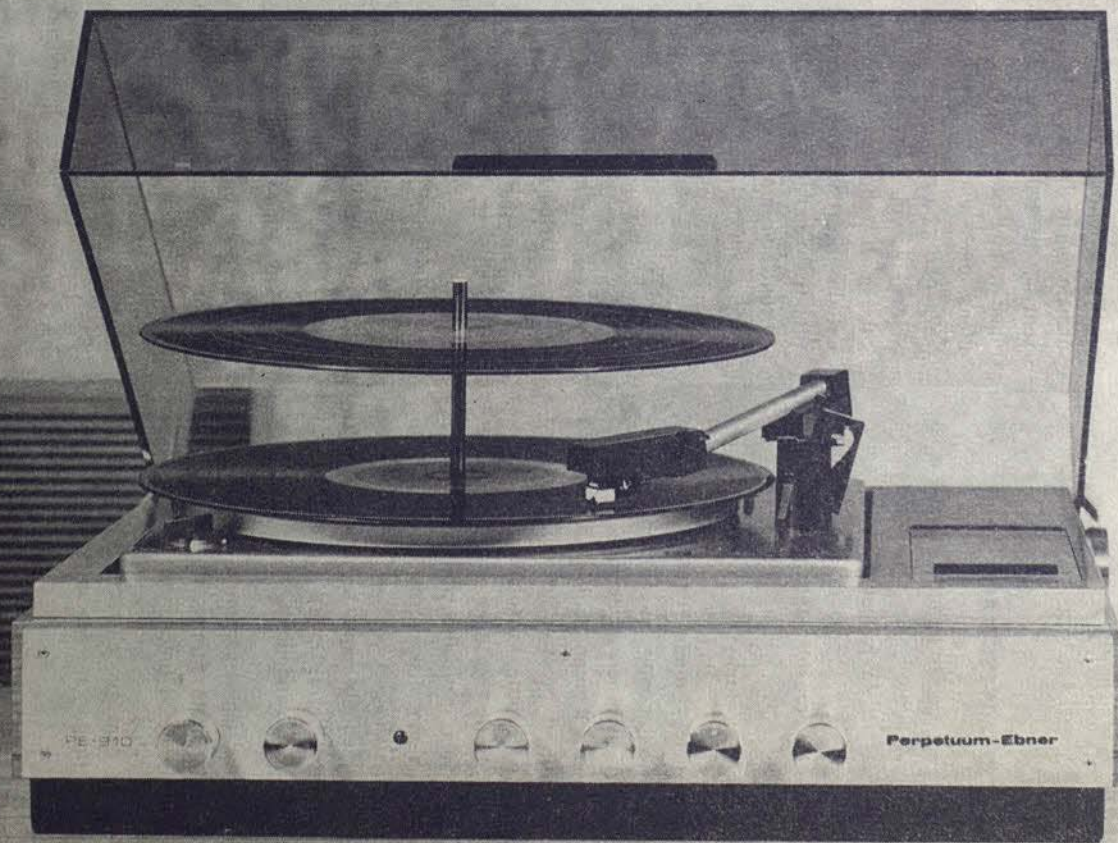
Ja hem parlat, en termes generals, de l'interès extraordinari d'aquest programa comú, pel qual teníem una àmplia experiència a nivell de corals d'adults i, sobretot, pel coneixement directe de tot allò que s'ha realitzat en aquest sentit en el nostre i en d'altres països. La preocupació bàsica d'un programa

comú — que es proposa quasi amb caràcter oficial i obligatori — de qualsevol moviment o associació, ha de radicar en l'equilibri adequat entre les seves reals possibilitats de portar-lo a terme; per tant, ha d'ésser suficientment eclèctic perquè pugui interessar igualment a corals i a infants molt diferents; i també és importantíssim de no caure en la fàcil temptació de fer-lo massa extens numèricament, cosa que anul·laria la seva eficàcia.

En l'aspecte merament pràctic el programa comú ofereix la possibilitat interessantíssima de cantar conjuntament, sense cap preparació prèvia, corals diferents o — cosa tant o més important — nens de corals diferents, reunits — escoles, jocs, festes familiars, vacances, etcètera — eventualment. En aquest sentit,

PE

Perpetuum-Ebner
PRESTIGI MUSICAL D'EUROPA

AUTOMATIC COMPACTE PE-910 potència dinàmica 2 x 20 W

Selecció ADI / FAD 1969 de disseny industrial

tenim nombrosíssimes experiències molt positives.

Quant als aspectes humans i formatius, és quasi sorprenent el resultat donat pel programa comú quant a la sensibilització del caràcter social i col·lectiu del treball individual de cada coral, fins i tot a molts quilòmetres de distància unes d'altres; els infants comprenen perfectament que pertanyen a una comunitat superior, per a la qual — anònimament — tots treballen.

- Improvisació.
- Instrumentació.
- Direcció.
- Harmonia elemental.
- Educació de l'oïda.
- Conjunts instrumentals i vocals.

Durant el primer curs van assistir a «L'Arc» uns 300 infants (115 a la secció de sensibilització musical); durant el segon — el present —, 431 (204 de música). Alguns nens i nenes segueixen simultàniament dues seccions, però només en casos molt especials se'ls permet de seguir-ne tres.

«L'Arc» no vol, de cap de les maneres, substituir ni el treball propi de les escoles ni els estudis de tipus Conservatori; només es proposa completar uns i altres. Fins i tot és corrent que infants que assisteixen a la seva secció musical, cursin, paral·lelament, estudis al Conservatori o en institucions anàlogues.

4) CENTRES PARA-ESCOLARS

Al costat de les corals infantils, també existeixen algunes interessants experiències de tipus para-escolar de formació i d'educació musical, i, sobretot, d'unió de les diferents branques de l'expressió estètica.

a) «L'Arc» (Barcelona):

Institució privada, creada el 1967 i destinada a desenvolupar i fomentar les aptituds expressives, estètiques i creatives que hi ha en cada infant, a fi d'organitzar-li el seu «temps lliure» no com un pur i estèril oci, sinó com una voluntària i lliure formació.

«L'Arc» consta de tres seccions: Taller d'art (arts plàstiques, manualització, etc.), Expressió oral (jocs escènics, narració, etc.), i Sensibilització musical.

El pla que segueix aquesta última secció (que dirigeix Maria Dolors Bonal) és, en línies generals, el següent:

- Rítmic: exercicis corporals preparatoris, notació i dictats rítmics, ritmes amb instruments, jocs rítmics, etc.
- Melodia: cant (vocalització, cançons, notació) i flauta (tècnica de l'instrument i lectura).

b) «Escola d'Art Juvenil» de l'Orfeó Lleidatà:

Institució d'activitat para-escolar, vinculada a una entitat coral d'adults. Els infants acuden, diàriament, una hora i mitja, al centre, que té una capacitat de 150 nens i nenes.

L'«Escola d'Art Juvenil» consta de les disciplines següents:

- Cant col·lectiu, que s'inicia a partir d'una educació prèvia del llenguatge, a causa, principalment, del divorci existent entre la llengua materna i l'oficial de l'escola.
- Jocs musicals, o sigui, Solfeig sensorial.
- Expressió corporal, enfocada cap a dues

Instrumente de música per a Escoles

 AUDENIS

Balmes, 116 - Tel. 215 06 45 - Barcelona-8

especialitats: Dansa popular (principalment, la sardana), i Grup de Mims.

— Expressió musical vinculada a la pictòrica.

La lentitud i dificultat del funcionament de noves seccions — que també es creuen imprescindibles — cal imputar-ho a problemes de tipus econòmic en tractar-se d'una institució privada, sense cap subvenció oficial. El seu caràcter social fa que només es cobri a cada infant una quantitat equivalent a una pesseta per dia d'activitat.

En el quadre de professors, dirigit per Lluís Virgili, figuren alguns cantaires de l'Orfeó Lleidatà i, també, alguns antics alumnes de la mateixa «Escola», tant si són cantaires de l'Orfeó com si no ho són.

Conseqüència lògica d'aquesta «Escola», és la coral «Infants de l'Orfeó Lleidatà».

Una altra conseqüència són les Colònies d'Estiu, les «Cantarelles», en les quals es familiaritza l'infant amb la naturalesa a través dels diferents vessants expressius ja esmentats, però amb una atenció especial per a les estrictament musicals.

c) «Els Patufets i Timbalers» de l'Orfeó Laudate (Barcelona):

Grups instrumentals infantils, dirigits i promoguts per Angel Colomer i del Romero (director de l'Orfeó Laudate i plenament dedicat a la pedagogia musical infantil), que sintetitzen i adapten diferents mètodes i sistemes estrangers.

Vinculats estretament amb aquests grups, s'acostumen a organitzar freqüents i periòdics cursets informatius i formatius.

La relació d'aquest tipus de centres no és exhaustiu ni molt menys; n'hi ha molts d'altres, entre els quals no podem deixar d'esmentar l'Institut de Rítmica i Pedagogia «Joan

Llongueres» (Fundació Pilar Llongueres), continuador de l'obra iniciada fa més de cinquanta anys per Joan Llongueres, en crear uns mètodes i un repertori inspirats en els principis del suís Jaques Dalcroze.

5) CICLES D'AUDICIONS PER A LA INICIACIÓ MUSICAL DELS ESCOLARS

Aquests Cicles — organitzats per les Jovenuts Musicals de Barcelona i patrocinats per l'Ajuntament barceloní — són la continuació i consolidació d'unes primeres experiències iniciades per Eduard Toldrà (amb l'Orquestra Municipal de Barcelona) i Artur Martorell (Emissions radio-escolars de Ràdio Barcelona, en les quals es donava gran importància al capítol musical).

Malgrat el seu caràcter escolar, també cal incloure'ls en aquesta ponència puix que es tracta de quelcom que supera les activitats merament escolars; en aquest sentit, per exemple, té una importància capital el fet que els infants s'acostumin a l'assistència a un local de concerts; això significa crear-los un hàbit que fins i tot pot transcendir al cercle de llurs famílies.

A cada audició — nou d'annuals — se'ls comenta oralment el concert, se'ls reparteix un programa profusament il·lustrat i documentat, i, a més, se'ls ensenya una cançó a una i dues o tres veus.

Molts anys, aquestes cançons han estat interpretades per tots els presents en el concert de clausura (celebrat, generalment, al Palau Nacional de Montjuïc, amb capacitat per uns set mil escolars), amb acompanyament orquestral; el de l'últim any, el va realitzar Josep J. Llongueres.

També, per a aquests concerts de clausura

editorial pòrtic
franquesa

diccionari de sinònims

PER
PRIMERA
VEGADA
EN
CATALÀ

Obra acordada al
DICCIONARI GENERAL DE LA LLENGUA CATALANA
de Pompeu Fabra

Franquesa

*diccionari de
sinònims*

ep

Ompliu el butlletí adjunt
i amb el fascicle núm. 1,
d'obsequi,
us serà tramesa
informació
per a
subscriure-us-hi

1 fascicle setmanal
15 pessetes

condicions especials
de subscripció

71 fascicles
1136 pàgines
1 fascicle de 16 pàgs. setmanal

sr. _____

domicili _____

població _____

sol·licita que li sigui feta tramesa,
gratuitament,
del fascicle núm. 1,
i informació per a subscriure-s'hi

franquesa
diccionari de
sinònims

editorial pòrtic

via laietana, 82
barcelona (10)

(que aquests últims anys s'han de repetir dues vegades), Joventuts Musicals ha encarregat obres simfòniques especialment pensades per a aquestes audicions: «Viatge a la lluna» (música de X. Montsalvatge i text de J. M. Espinàs), «Els crits del carrer» (música de M. Valls i text de S. Espriu), i «El conte del Tsar Zaltan» (música i text de J. Soler).

Actualment (aquest curs s'ha celebrat el VIIè Cicle) cada sessió ha de repetir-se de deu a dotze vegades; a Barcelona se celebren al Palau de la Música Catalana (amb un total d'uns deu mil infants cada sessió) i a alguna gran institució escolar. A més, també s'han celebrat, o se celebren, alguns d'aquests concerts (amb els mateixos programes i activitats) a moltes localitats catalanes: Badalona, Girona, Granollers, L'Hospitalet del Llobregat, Manresa, Mataró, Sabadell, Tarragona, Terrassa, Vilafranca del Penedès, Vic, etc.

Algunes vegades també s'han realitzat exposicions dels dibuixos i treballs fruit dels exercicis proposats; també, s'han editat algunes de les cançons interpretades en les anomenades pràctiques de cant col·lectiu.

Com a dada positiva, cal tenir molt en compte la comprovació pràctica de la tasca realitzada; naturalment, es va començar amb molt poques escoles i paulatinament ha anat creixent el nombre d'assistents i, per tant, ha calgut repetir les sessions. Doncs bé, la tradició que això ha creat en les escoles que hi

assisteixen des dels primers anys (les escoles, i no els escolars que, naturalment, han anat canviant) fa que en l'actualitat es noti perfectament (participació, interès, atenció, etcètera) si el «públic» d'un dia determinat està constituït bàsicament o no per alumnes d'aquestes escoles que podríem denominar peoneres.

I, per acabar, encara voldríem insistir sobre alguns punts ja tractats al llarg de la nostra ponència:

- La nostra exposició només pot tenir algun valor en tant que presentació d'algunes de les experiències pràctiques realitzades aquests últims anys a Catalunya; no s'hi ha de veure res més.
- Totes aquestes experiències tenen un caràcter eminentment d'iniciativa privada.
- La majoria dels principals responsables de totes aquestes experiències procedeixen més aviat del camp pedagògic i formatiu, que no dels ambients professionals musicals. Aquests ambients veuen aquestes experiències, generalment, amb molt bons ulls, però — també generalment — no hi participen activament.

ASOCIACION DE CULTURA MUSICAL
CURSO 1969-70: Concierto núm. 534

Día 23 de mayo: CONCIERTO POR LA

COMPANIA OPERA DE CAMARA DE PRAGA

Día 1.º de junio:

CONCIERTO EXTRAORDINARIO DE CLAUSURA DEL CURSO 1969-70

La Junta Directiva de ASOCIACIÓN DE CULTURA MUSICAL se honra en ofrecer
a sus afiliados el extraordinario recital de

VICTORIA DE LOS ANGELES

conmemorativo de su presentación en esta Entidad

al piano: MIGUEL ZANETTI

Detalles: Vía Layetana, 113, 1.º, 2.ª - Teléfono 232 43 32

ULLERES - MICROSCOPIS - PRISMÀTICS - APARELLS ÒPTICS

OPTICA ALEMANA

Plaça Universitat, 11
BARCELONA

Muntatge immediat d'ulleres graduades, amb els veritables vidres de la VEB CARL ZEISS
República Popular Alemanyà

ESTACIONS METEOROLÒGIQUES - BRÚIXOLES - LLARGA VISTES

FREDERIC MOMPOU

En aquesta GUIA, dedicada a la Pedagogia de la Música als infants, no hi mancaran opinions de personatges ben autoritzats i coneguts de la matèria. I amb motiu de la Cantata que expressament per a ser cantada per veus d'infants, ens ha escrit FREDERIC MOMPOU i que serà estrenada el proper dia 3 de maig a Granollers, amb motiu de la IV Trobada de Corals Infantils de Catalunya, l'he tornat a visitar a casa seva.

I l'he trobat, com qui diu amb les maletes a la mà i a punt de marxar.

—¿Però tornarà aviat, a temps de ser present a l'estrena de la seva cantata per nens a Granollers?

—No ho sé pas ben segur: marxo el dia 25 a Nova York, invitat pel director de l'Institut de Cultura Hispànica que n'inaugura un de nou amb donacions de la Vda. del Marquès de Cuevas, casada després amb un Rockefeller i de la gran cantant Lucrècia Bori. Aquest nou institut té un Auditorium que inauguraré jo amb un programa d'obres meves per a piano i d'altres per a piano i cant, amb Isabel Penagos com a cantatriu. Confio, però, que se'n farà alguna cavatari. Com ja m'han dit que s'ha fet en trobades infantils anteriors a la d'enguany i així podré escoltar l'efecte sonor, ja que no sé pas si serà possible de veure-ho... Tant que m'agradaria...!

—Mai no havia fet cap obra per a infants?

—No, mai. I ho he trobat molt difícil. La tessitura en què es mou la veu d'infant, és molt limitada d'extensió; les possibilitats que els menuts tenen per a interpretar dificultats, també són un inconvenient, per a mi, que, com ja dic, mai no havia fet res per a infants. I fins i tot em va costar de decidir-me a prendre la responsabilitat de la seva composició. Però l'Oriol Martorell em va fer decidir i em va animar a intentar-ho. Sóc home que necessita molta tranquil·litat d'ambient i d'esperit per a compondre, no tenir presses. Ara tinc una temporada molt plena amb diferents feines que m'han encarregat. A tothom dic sempre que «presses, no»: quan s'acabi l'obra, estarà llest, comprèn? No obstant això, la Cantata per a infants, la vaig enllestir més ràpidament del que em pensava. Ja fa qui sap el temps que el Ministeri d'Informació i Turisme m'ha encarregat una obra simfònica: ja es va fent, però a poc a poc, ja ho dic, sense presses. A més, el viatge d'ara, i unes gravacions per a la Ràdio Televisió francesa, que els darrers dies de maig vindran a fer a Barcelona, amb uns programes

sobre música meua i en els mateixos llocs on ha estat inspirada o creada, m'interrompen la feina.

—¿Pensa reincidir en la feina de composició de música per a infants? Ens fa molta falta que els grans compositors s'interessin per la tasca d'educació musical dels nens, a l'escola o fora d'ella, tant se val, però a la fi, educació musical.

—I tant! Només cal que em vagin punxant perquè ho faci. Crec fermament en la tasca d'educació musical que es fa actualment. Fan rodar el cap els esdeveniments que ens envolten... Quina crisi més terrible! Però cal fer feina i esbrinar, dins de les dificultats del moment en què vivim, on anem. No veig clar què passarà, però crec que la nostra missió, i sobretot la dels educadors, és submergir els infants en aquest món tan meravellós que és la Música. Crec que aquesta tasca pedagògica, no la podem pas veure de seguida. Però és ben notable, tanmateix, que fa uns dos cursos, que s'observa una més gran aflluència de jovent en els concerts. Ho ha notat, vostè? I què hi fa que duguin més o menys els cabells o les barbes llargues...! El que és important és que hi són i que escolten, s'entusiasmen, aplaudeixen... Dintre d'uns anys, n'estic segur, el nivell del públic afeccionat a la Música, a la bona Música, serà molt més alt que no ara, i serà mercès a la tasca pedagògica que es fa i que cal que encara sigui més àmplia.

El telèfon ens interromp, enmig de la conversa. Algú demana detalls del seu viatge a Nova York. Ens acomiadem fins aviat. Ja a la porta, em diu pensatiu:

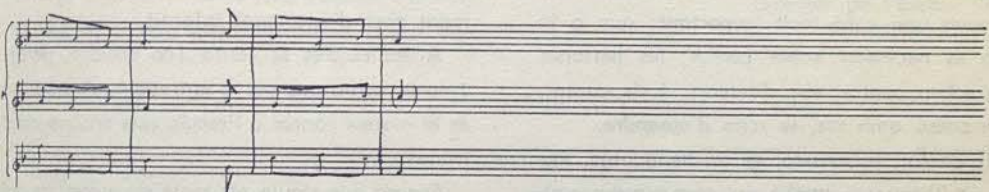
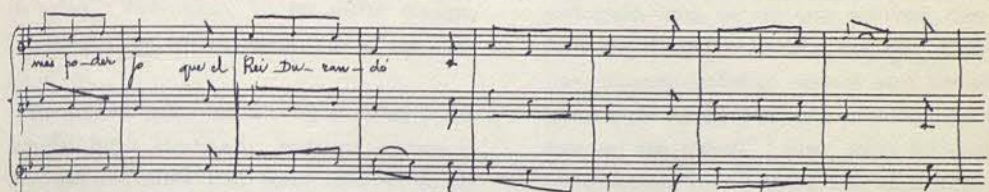
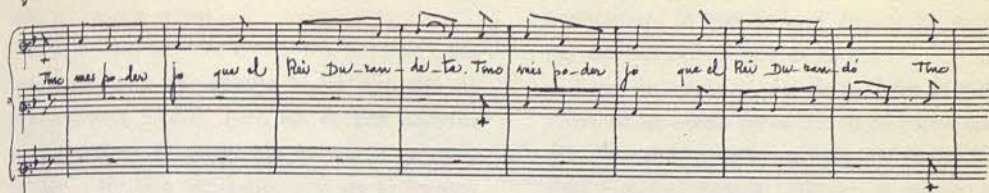
—Tant de bo no fos veritat que ens hem de quedar a Nova York fins el dia 3. Si tot va com se m'ha dit en principi, el 30 ja tornaria a Barcelona. Llavors sí que podria venir a Granollers i sentir la quitxalla cantar...!

Poc s'imaginin a Nova York com és d'important per a tots nosaltres, que ens deixin tornar abans d'hora Frederic Mompou, perquè escolti l'efecte que fa la seva música per a infants, cantada per més de dos mil cantaires! A més, cal insistir que els compositors trobin moment per a dedicar als nostres menuts, que tant d'interès han mostrat, en saber que un compositor català s'havia trencat el cap per trobar-los les melodies més adients a les seves petites veus.

Desitgem molt d'èxit per Amèrica del Nord a Frederic Mompou i que retorni ben aviat amb nosaltres. L'arribada que els petits i els grans li farem, ben segur, que li plaurà...

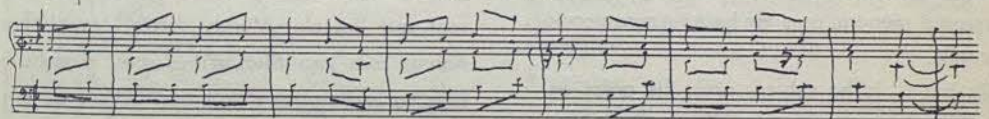
M.ª TERESA GIMÉNEZ

Timo més poder jo (Cantata)

deputat.

Cor de criats

O, car flak en di-as tant quan l'haucim bé a treu-pat prou l'he'te, car són les pla-mes

que de riu ben enu-ati ben plomant i es-car-li-vati i s'a-car ben ran les bra-mes.

Valors pedagògics extramusicals de les corals infantils

Una coral infantil no preté pas formar professionals de la música. Però, abans que tot, ensenya una cosa molt important: que a la vida és necessari saber cantar; les persones que saben cantar són diferents. I de cantar, com passa amb tot, se n'ha d'aprendre.

El cantar, la música, és un llenguatge. Per aquest llenguatge també ens comuniquem amb els altres.

Aquest llenguatge s'ha d'aprendre de petits, a fi que alhora sigui educat i espontani. És d'aquesta manera que hi haurà comunicació, expressió.

Els antics ja ho sabien, això. Els grecs ensenyaven als nens a cantar col·lectivament; perquè deien (amb Plató) que «qui no sap pas tenir un lloc en un cor, no està veritablement educat». Van donar, sempre, molta importància al cant coral. La música s'aprenia d'oïda, sense saber solfa. I va ser precisament — fixem-nos en això — quan la cultura grega va anar de baixa, que la música, tot i mantenint encara certa importància, **ja no es feia**; tan sols s'escoltava, deixada en mans d'uns quants professionals.

Bé han d'existir els professionals; però no-

més és **fent** música que un s'educa veritablement. I aquesta oportunitat la té el nen formant part d'una coral infantil.

A les escoles es canta (no sempre, però). I no es canta pas per a entretenir. Ara bé: no és el mateix cantar a l'escola que en una coral infantil.

Encara que siguin els mateixos pares els qui porten els nens a l'escola i a la coral, en aquest darrer cas, sempre hi ha un element més concret de tria. S'ha escollit d'una manera diferent que l'escola. Moltes corals infantils han nascut com una filial d'una coral d'adults, o bé s'ha creat al si d'una institució. I els nens saben, d'una manera o altra, que darrera la seva coraleta hi ha alguna altra cosa. I això entronca molt directament amb la vida. Tenen, així, molt a la vora, l'adult que els ha de servir de model.

D'altra banda, hi ha el factor de l'educació social, d'educació en el col·lectiu. I aquesta formació en el col·lectiu és, avui, més necessària que mai.

El noi que assisteix en una coral, s'enfronta amb grup diferent, moltes vegades, del dels

seus companys d'escola; o, almenys, la situació és diferent. Doncs bé: aquest confrontament amb un altre grup, o amb un grup posat en una situació diferent, l'ajuda a enfrontar-se amb situacions noves.

Molt sovint, les corals infantils fan una cantada pública. I de vegades hi ha trobades de moltes corals alhora. Però no és pas aquesta la seva última finalitat. No es tracta de cantar per a fer una exhibició, sinó de la formació musical i col·lectiva en ella mateixa. Aquí els valors s'inverteixen: hi ha molts assaigs, i els assaigs, en ells mateixos, són el que omple el noi.

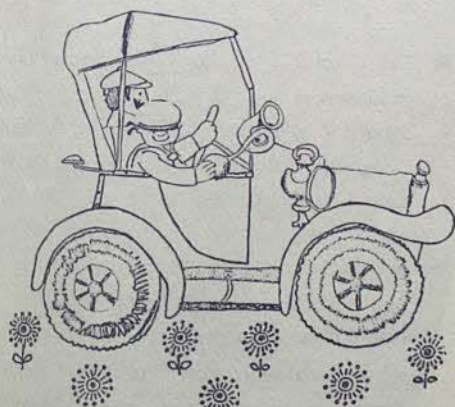
Prenent les paraules d'un gran mestre (el recordat Artur Martorell), podríem dir que el que realment preté una coral infantil és de «donar una educació que benificiï l'ànima de l'infant, omplint-la de la joia inefable d'aquest art que és el més intensament sentit pel po-

ble... Tothom serveix per a cantar, no s'han de crear a ningú complexos d'inferioritat.» No ens preocupem dels qui no afinen (els «borinots», com hom diu jocosament, però amb bonhomia), ja que és «per educació, per joia, per estímul propi» que es canta.

I així es compleix una de les més altes finalitats de les corals infantils: la de saber aprendre, de debò, a saber utilitzar el temps lliure, l'oci creador. Perquè utilitzar el temps lliure no vol pas dir no fer res o fer una cosa per distracció, sinó de fer una activitat creadora fora de l'activitat normal del nen. Quan és nen, aquesta activitat normal serà l'escola; i quan sigui home, serà una activitat creadora fora del seu treball. I això, saber fer això, és indispensable per a sobreviure espiritualment.

JORDI COTS,

Director de l'Escola Thau,
Barcelona

EDITORIAL TEIDE, S. A.

Viladomat, 291 - Barcelona-15

NOVETATS

"D'AVUI SABREU"

la col·lecció que entusiasma els infants com un conte i ensenya com un llibre científic.

5.ª sèrie:

Text: **A. Benet**

● **D'ON SURT EL FIL**

Il·lus.: **Glòria Carasusant**

● **D'ON SURT LA GOMA**

Il·lus.: **Rita Culla**

● **D'ON SURT EL PAPER**

Il·lus.: **Carme Solé i Vendrell**

● **D'ON SURT EL SUCRE**

Il·lus.: **Maria Dolors Cardona**

1.ª sèrie: **Els ocells**

2.ª sèrie: **Les plantes**

3.ª sèrie: **Els elements**

4.ª sèrie: **Història medieval**

Compreu-los a la vostra llibreria

ORFEÓ CATALÀ

■ L'Agrupament Joan Llongueres ha organitzat la tradicional «Exposició del llibre català» que avui, dia de Sant Jordi, ha quedat inaugurada a l'estatge de l'Orfeó. En l'acte de la inauguració, la «Secció de Nois», sota la direcció de J. López Esparbé ha interpretat unes escollides composicions. Les últimes novetats editorials, juntament amb els títols més significatius de la nostra bibliografia, seran a disposició dels socis i amics de l'entitat durant diversos dies.

■ Viu encara el record de l'èxit inenarrable de les darreres audicions d'**El Pessebre**, de Pau Casals, donades al Palau de la Música, l'Orfeó serà altra vegada intèrpret d'aquesta importantíssima partitura catalana en una ocasió important i significativa. El dia 22 de maig, a la catedral de Toledo, serà donada una audició de l'oratori de Pau Casals i Joan Alavedra, amb la participació de destacadíssims solistes i la Orquestra Nacional. Aquesta audició, inclosa dintre dels actes de la «II Decena de Música», serà dirigida per Rafael Frühbeck de Burgos.

■ Un dels màxims esdeveniments del curs actual, pròdig en actes de transcendència

artística, serà l'audició d'**El Pessebre**, de Pau Casals a Montserrat. El dia 15 de juliol serà una fita important dintre de la sèrie d'audicions que d'**El Pessebre** han estat donades arreu del món. Aquest oratori, que Pau Casals pensava estrenar a la muntanya de Montserrat, serà, per fi, interpretat en el marc ideal. Aquesta audició, que serà donada a l'aire lliure — a les plaques del Monestir — promet ser memorable en molts sentits. Dirigirà l'audició — en la qual intervindrà l'Orquestra Ciutat de Barcelona — Lluís M.ª Millet.

■ Del 17 al 27 de juliol tindrà lloc el **Creuer mediterrani** que l'Orfeó Català, amb la col·laboració d'Òmnium Cultural i Amics de l'Alguer, i sota la direcció tècnica de Wagons-Lits/Cook, realitzarà per terres de parla catalana del mediterrani. Aquesta extraordinària ambaixada artística tindrà una importància capital. Són previstes — a més d'excursions diverses i visites d'extensió cultural — concerts a Palma de Mallorca (dues audicions a l'Auditori), Maó, l'Alguer i Càller (a l'amfiteatre romà). Aquesta conjunció d'esforços per a difondre la nostra música constituirà una destacadíssima efemèrides a l'història de l'Orfeó.

AL DUART

FERRAN
JOYERO

RELOJERIA-PLATERIA
P.º DE GRACIA, 80 - TEL. 2151325 - BARCELONA

los conciertos

■ ORQUESTA CIUDAD DE BARCELONA. —

El sábado día 25 de abril por la tarde, la Orquesta Ciudad de Barcelona, bajo la dirección de su titular Antoni Ros Marbà, actuará en el Palau de la Música. Intervendrán como solistas la pianista Rosa Sabater y la soprano Ángeles Chamorro. Figuran en programa obras de Dvorak (Danzas eslavas), Montsalvatge (Concierto breve) y Mahler (Sinfonía núm. 4). El domingo día 26 tendrá lugar la audición matinal de este concierto extraordinario. El sábado día 9 de mayo en sesión de tarde la Orquesta Ciudad de Barcelona dará una audición extraordinaria de música contemporánea. Bajo la dirección de Franco Gil y con la intervención como solista de la soprano Helga Pilarczyk serán interpretadas obras de Joaquim Homs (Presències, premio Ciudad de Barcelona, 1963), De Pablo (Iniciativas), Benguerel (Dialogue orchestrale) y Schönberg (Erwartung).

■ HOT CLUB DE BARCELONA. —

Hot Club de Barcelona presentará en el Palau una extraordinaria sesión de jazz el sábado día 25 por la noche, con la actuación de una de las más grandes figuras del blues negro: John Lee Hooker, con el cuarteto de Carey Bell. La figura de John Lee Hooker es la más genuina representación del «country blues»; sus discos se mantienen permanentemente en el primer plano de la actualidad. La gira europea que en estos momentos está efectuando, con actuaciones en los principales centros musicales del continente, es una continua sucesión de éxitos que se verán ratificados — sin duda alguna — en su recital en el Palau de la Música.

■ ORFEÓ LAUDATE. —

En celebración de la Festividad de la Mare de Déu de Montserrat, el Orfeó Laudate, bajo la dirección de Àngel Colomer y del Romero, actuará el día 27 de abril por la noche. Junto a un escogido recital de canciones catalanas, música coral-instrumental, se dará la primera audición del cuento de Grimm «El músic meravellós». Intervendrán, además del Orfeó Laudate, els «Patufets i Timba-

lers» con la colaboración de los «Petits cantaires del col·legi Sagrat Cor de Jesús» y «Coral del col·legi Cardenal Spínola»; la soprano Cecília Fondevila, y la pianista Montserrat Soler de Colomer. La persistente labor pedagógica del maestro Àngel Colomer y del Romero — uno de los más avanzados introductores del movimiento musical infantil entre nosotros — cuya eficacia y validez viene acreditada por su intensísima dedicación, tendrán una nueva demostración pública en esta audición extraordinaria.

■ PATRONATO PRO MÚSICA. —

El día 29 de abril, Patronato Pro Música presentará una artista auténticamente excepcional: la pianista Rosalyn Tureck, en un programa Bach: audición integral de las «Variaciones Goldberg». Rosalyn Tureck es una de las más reputadas figuras mundiales especialistas en Bach; los ciclos de audiciones consagradas a este compositor constituyen verdaderos acontecimientos artísticos. La crítica mundial, con rara unanimidad, ha enjuiciado sus versiones de Bach como modelicas y únicas. El recital de Rosalyn Tureck — que ya en el año 1967 actuó en nuestra sala de conciertos — será uno de los momentos más brillantes de la actual temporada musical del Patronato Pro Música.

■ FÒRUM MUSICAL. —

Fòrum Musical conmemorará solemnemente el II Centenario de Beethoven, con unas extraordinarias audiciones de cámara a cargo del prestigioso Melos Quartett-Stuttgart, que interpretará la integral de los «Cuartetos» de Beethoven. Los conciertos se celebrarán en el marco evocador del Monestir de Pedralbes, los días 11, 13, 15, 19, 20 y 22 de mayo a las 8 de la tarde. Con absoluta certeza, estas audiciones de Fòrum Musical constituirán una de las más valiosas aportaciones al año Beethoven.

El día 14 de mayo, tendrá lugar la clausura de la temporada de conciertos de Fòrum Musical, con la actuación del violinista Gonçal Comellas que interpretará sonatas de J. S. Bach.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Dilluns, dia 27 d'abril de 1970, a les 9.30 del vespre

**FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU
DE MONTSERRAT**

RECITAL DE CANÇONS CATALANES

**MÚSICA CORAL - INSTRUMENTAL
PER ALS INFANTS I LA JOVENTUT**

**PRIMERA AUDICIÓ DEL CONTE DE GRIMM
EL MÚSIC MERAVELLÓS**

**ORFEÓ LAUDATE
PATUFETS I TIMBALERS**

amb la col·laboració de

**PETITS CANTAIREs DEL COL·LEGI DEL SGT. COR DE JESÚS (c. Casp)
CORAL DEL COL·LEGI CARDENAL SPINOLA,
CONJUNT INSTRUMENTAL, SOLISTES, PIANO I ORGUE**

soprano solista

CECÍLIA FONDEVILA

piano i orgue: **MONTSERRAT SOLER DE COLOMER**
direcció: **ANGEL COLOMER I DEL ROMERO**

- **AMICS DELS CLÀSSICS.** — En el Auditorio de la Biblioteca Central la Orquesta de Cámara Amics dels Clàssics, bajo la dirección de Joan Palet Ibars dio una selecta audición integrada por obras de Telemann, Holst i Lluís Albert. El concierto finalizó con la interpretación de la «Missa Brevis» de W. A. Mozart. Los solistas vocales fueron Gertrudis Puig, soprano; M.ª Dolors Agell, contralto; Tsutomu Ohishi, tenor, y August Dalet, bajo; el Orfeo Barcelonés, que dirige Lluís Molins tuvo a su cargo la parte coral de dicha obra.
- **TERRASSA.** — En el Auditori Ràdio Terrassa se celebró un extraordinario concierto coral a cargo del coro infantil «L'Espinquet», de Vilafranca del Penedès, i del «Cor Infantil» de la Coral de Ràdio Terrassa. Con un extenso programa constituido en su mayor parte por canciones populares de diversos países, los pequeños cantores evidenciaron el extraordinario impulso del movimiento coral infantil en nuestra región.
- **ORFEÓ DE SABADELL.** — Organizado y patrocinado por la «Delegació dels Serveis de Cultura de l'Ajuntament», el Orfeo de Sabadell —bajo la dirección de Adolf Cabané— dio sendos conciertos corales en las parroquias de Sant Oleguer i Sant Salvador, de Sabadell. Ha sido acogida con gran interés esta iniciativa de celebrar selectas audiciones en diversos centros de la ciudad; este propósito difusor es digno de todo aliento y encomio.
- **VIC.** — Juventudes Musicales presentó un severo «Concert de Setmana Santa» en la iglesia de Sant Domènec a cargo de la Coral Canigó, bajo la dirección de Enriqueta Anglada. Intervinieron como solistas vocales Montserrat Suñer, M.ª Teresa Solà, Albert Arumí, Francesc Cañellas y Manuel Marsó; Angelina Puigdemívol, órgano, y Guillem Serra, violoncelo. El programa estaba integrado por obras de Brudieu, Victoria, C. Morales, Schütz, Telemann, J. S.
- Bach, P. Antoni Soler, Narcís Casanoves y Joaquim Homs. El éxito más absoluto acompañó esta extraordinaria audición.
- **LLEIDA.** — En el Cinema Fèmina, la Coral Sioris ofreció un «Concert de Música Sacra» el día de Viernes Santo. Bajo la dirección de Antoni Virgili, la Coral Sioris interpretó en la primera parte de la audición diversos corales de la «Passió segons Sant Marc», «Passió segons Sant Mateu» i «Passió segons Sant Joan», de J. S. Bach. Tras la actuación en la segunda parte de la «Coral Infantil Sioris» dirigida por Rosa M.ª Pujol, finalizó el concierto con la interpretación de diversas obras de Bach, en arreglos de jazz.
- **OLOT.** — Patrocinado por Juventudes Musicales y Asociación de Música, se celebró en el Teatro Principal un extraordinario concierto a cargo de la «Orquesta Filarmónica Juvenil de Alemania del Sur», dirigida por Enrich Reustlen. Figuraron en programa «Variaciones sobre un tema de Paganini», de Blacher, «Concierto en la menor op. 54», de R. Schumann y «Sinfonía núm. 5», de Beethoven.
- **ASOCIACIÓN DE CULTURA MUSICAL.** — La actuación para la Cultural de la Orquesta de Cámara Leos Janacek ha constituido uno de los más destacados jálones del actual curso. Esta importantísima formación de cámara está efectuando una tournée que reviste caracteres de excepción. Después de su presentación el pasado día 18 en el Teatro Real de Madrid ha presentado en Albacete, Alicante, Cartagena, Murcia y Valladolid; el día 16 —bajo los auspicios de la Dotación de Arte Castellblanc— actuó en el Teatro Principal de Zaragoza. Tras su actuación en el Palau de la Música Catalana el pasado día 20, la Orquesta de Cámara Leos Janacek lo ha hecho en Valencia, Reus y Tarragona. Antes de su regreso a Praga, rendirá visita a Canarias y Salamanca.

*La admiración
de una obra perfecta*

representante

Cineco

Bori y Fontastà, 11 - Barcelona
T. 950 34 44 - 41n. tel. cineco

Commemoració del
II Centenari del naixement
de L. V. Beethoven

AUDICIÓ INTEGRAL DELS QUARTETS DE BEETHOVEN

a càrrec del

MELOS QUARTETT

de **STUTTGART**

WILHELM MELCHER, primer violí

GERHARD VOSS, segon violí

HERMANN VOSS, viola

PETER BUCK, violoncel

Sis concerts

Dies 11, 13, 15, 19, 20 i 22 de maig de 1970, a les 8 del vespre

MONESTIR DE PEDRALBES

manuel valls
música
indiscreta

Manuel Valls
Música Indiscreta

*La música
els músics
i l'anècdota*

EDITORIAL PÒRTIC
Via Laietana, 82
BARCELONA (10)

Representante exclusivo de pianos

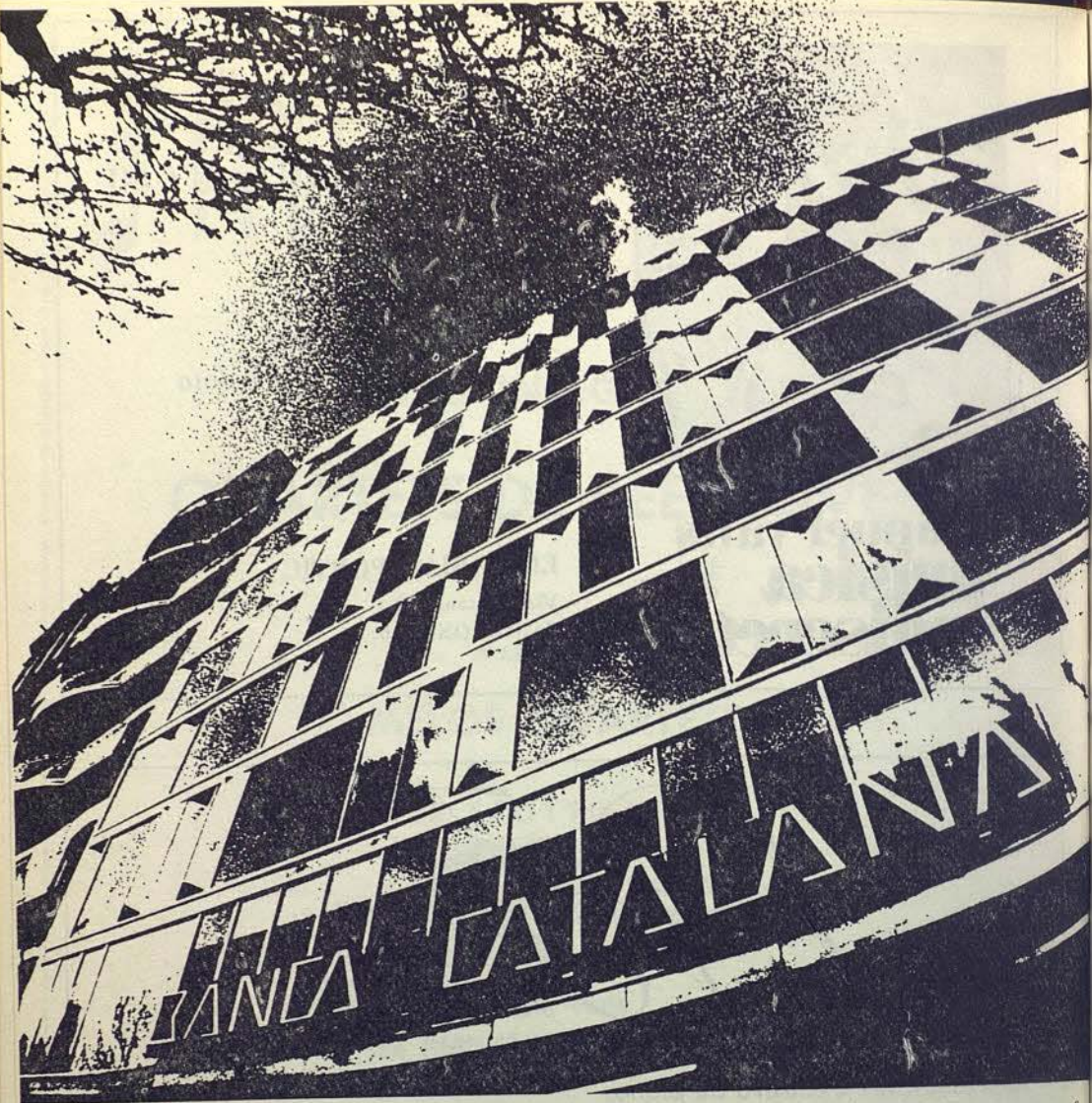
STEINWEG - ZENDER

Otras marcas recomendadas:

STEINWAY SONS, BECHSTEIN, SCHIMMEL, YAMAHA, etc., etc.

BUENSUCESO, 5
TELEFONO 221 40 32

BARCELONA

CONSEJEROS DE FIANZONA

BANCA CATALANA

Voluntad de renovación y servicio.

BARCELONA

Oficina Central: Paseo de Gracia, 84
 Agencia Gran Vía: Avda. J. Antonio, 615
 Agencia Sants: San Medin, 2

SUCURSALES EN:

GERONA Alvarez de Castro, 5
 MASNOU Avda. Generalísimo, 27
 MOLLERUSA Ferrer y Busquets, 31
 OLOT San Esteban, 19
 PALAMOS Avda. Generalísimo, 43

PREMIA

TARRAGONA Avda. Generalísimo, 162
 TORTOSA Avda. Generalísimo, 31
 LERIDA Plaza de España, 23
 AGENCIA Urbana: Avda. Gral. Mola, 8

FLOTOW: Martha. Anneliese Rothenberger, soprano. Brigitte Fassbaender, mezzo-soprano. Nicolai Gedda, tenor. Hermann Prey, baritono. Dieter Weller, baritono. Hans Georg Knoblich, bajo. Coros y Orquesta de la Ópera de Munich. Director: Robert Heger. EMI Stereo SAN 246/48 L.

He aquí la primera grabación integral estereofónica de la célebre ópera de Flotow, **Martha**. Seguramente no existe en el catálogo español otra versión, por lo que hemos tenido un especial interés en reseñar la aparición de una grabación que podemos considerar excepcional. (Ya anteriormente existía la integral en italiano de Molinari Pradelli.)

Ahora, pues, contamos con una magnífica versión (1969) que debemos primordialmente a la Ópera de Munich, a Robert Heger, uno de los músicos más conscientes del panorama musical alemán, sin olvidar el magnífico reparto en los papeles protagonistas, confiados a voces de gran relieve.

Gracias a estos factores, puramente musicales, a muchos auténticos aficionados a la ópera les será grato oír una versión definitiva de **Martha**, ópera cómica del romanticismo alemán gracias a la cual, de vez en cuando, el nombre de Flotow aparece en las carteleras de los grandes teatros musicales.

Aprovechando la última cara de estos tres discos se incluye — con gran acierto — un recital operístico de Anneliese Rothenberger. La extraordinaria soprano, protagonista de **Martha**, hace un verdadero alarde de su extraordinaria voz y exquisita musicalidad en escogidos fragmentos de **Don Giovanni**, **Der Freischütz**, **Carmen** y **Rusalka**.

BRAHMS: Tríos núm 1 y 3 (op. 8 y 101) para piano, violín y violoncelo. Julius Katchen, piano. Josef Suk, violín, y Janos Starker, violoncelo. DECCA Stereo SXL 6387.

En extraordinario contraste con la grabación de **Martha**, recomendamos asimismo muy encarecidamente la audición de un disco tan dispar, pero de idéntico interés. Se trata de dos tríos (de los tres que escribiera Brahms, más un esbozo póstumo) para piano, violín y violoncelo. Música de un gran romanticismo, concisa, contenida, auténtica filigrana que resume con extraordinaria precisión el concepto del gran músico alemán por la música de cámara.

Elisabeth von Herzogenberg, en una carta enviada a Brahms en 1887 a los pocos días de haber recibido una copia manuscrita por parte del compositor, hacía uno de los elogios más justos y certeros del trío en do menor, op. 101: «Obras tan completas en todos los aspectos, tan apasionadas y calmadas, tan grandes y al propio tiempo tan encantadoras, tan tersas y elocuentes, son muy raras, ciertamente...» Y añadía que el trío era una descripción de la personalidad del propio Brahms superior a cualquier fotografía.

DECCA tuvo el verdadero acierto de grabar estas dos extraordinarias muestras de la música de cámara de Brahms, que ahora por fortuna ha incorporado al catálogo español. Doble acierto fue el de confiar la interpretación a tres destacados virtuosos de su instrumento: al pianista norteamericano Julius Katchen (que falleció prematuramente en la cúspide de su arte interpretativo el pasado año), al cual DECCA había contratado ya para la grabación de las obras completas para piano de Brahms; al gran violinista Josef Suk y al extraordinario violoncelista Starker. Forman un trío ideal, de gran talla. — A. S.

guía de conciertos

FECHA	LOCAL	CONCIERTO
ABRIL		
23 jueves 22.30 h.	Palau	Concert de Sant Jordi de la Coral Sant Jordi. Dir.: Oriol Martorell. Madrigals Renaixentistes. L'Unicorn, la Gorgona i el Manticor, Menotti. (Fòrum Musical.)
25 sábado 19.30 h.	Palau	Orquesta Ciudad de Barcelona. Dir.: Antoni Ros-Marbà. Rosa Sabater, piano. Ángeles Chamorro, soprano. Obras de Dvorak, Montsalvatge, Mahler. (Patronato Orquesta Ciudad de Barcelona.)
25 sábado 22.45 h.	Palau	John Lee Hooker, con el Cuarteto de Carey Bell. (Hot Club de Barcelona.)
26 domingo 11 h.	Palau	Orquesta Ciudad de Barcelona. Dir.: Antoni Ros-Marbà. Rosa Sabater, piano. Ángeles Chamorro, soprano. Concierto matinal. Repetición del programa anterior. (Patronato Orquesta Ciudad de Barcelona.)
27 lunes 21.30 h.	Palau	Orfeo Laudate. Dir.: Ángel Colomer del Romero. Cecilia Fondevila, soprano. Montserrat Soler de Colomer, órgano. Música coral e instrumental. «El músic meravellós» (1.ª audición), Colomer.
29 miércoles 22.30 h.	Palau	Rosalyn Tureck, piano. Variaciones Goldberg, J. S. Bach. (Patronato Pro Música de Barcelona.)
MAYO		
5 martes 19.30 h.	Salón de Ciento	Camerata Instrumental de Barcelona. Dir.: Lluís Millet. Obras de Vivaldi, Haendel, Bach, Mozart. (Jornadas Musicales Universitarias. Barcelona 1970.)
6 miércoles 22.30 h.	Palau	Presentación de la Orquesta de París. Dir.: George Prêtre. Obras de Malher, Fauré, Ravel. (Patronato Pro Música de Barcelona.)
7 jueves 22.30 h.	Palau	Orquesta de París. Dir.: Serge Baudo. Alexis Weissenberg, piano. Obras de Ravel, Tchaikowski, Messiaen y Debussy. (Patronato Pro Música de Barcelona.)
9 sábado 19.30 h.	Palau	Orquesta Ciudad de Barcelona. Dir.: Franco Gil. Helga Pilarczyk, soprano. Obras de Homs, De Pablo, Benguerel, Schönberg. (Patronato Orquesta Ciudad de Barcelona.)
11 lunes 20 h.	Monasterio Pedralbes	Melos Quartett Stuttgart. Cuartetos de Beethoven (núms. 1, 15, 9). (Fòrum Musical.)
12 martes 19.30 h.	Palau	Colegio alemán San Alberto Magno. Carmina Burana, de Carl Orff. Dir.: Alois Auer.
13 miércoles 20 h.	Monasterio Pedralbes	Melos Quartett Stuttgart. Cuartetos de Beethoven (núms. 2, 11, 12). (Fòrum Musical.)
14 jueves 19.30 h.	Salón de Ciento	Trio Haendel. Obras de Corelli, Haendel, Bach, Cervelló, Martinu. (Jornadas Musicales Universitarias. Barcelona 1970.)

GUÍA MUSICAL

Temporada 1969/1970. — 23 de abril de 1970. — Núms. 18/19.

Edición extraordinaria de 15.000 ejemplares.

Editado por «Palau de la Música Catalana» — Departamento de Publicidad.

NOTA IMPORTANTE: La redacción de GUÍA MUSICAL publicará en esta sección la noticia de todos los conciertos que se celebren en Barcelona. Rogamos a los organizadores el envío de programas y cuantas noticias crean interesantes para su inserción en estas páginas.

**APARTAMENTS
URBANITZACIONS
SOLARS
CASES DE RENDA
INVERSIONS
PISOS VENDA I LLOGUER
LOCALS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES**

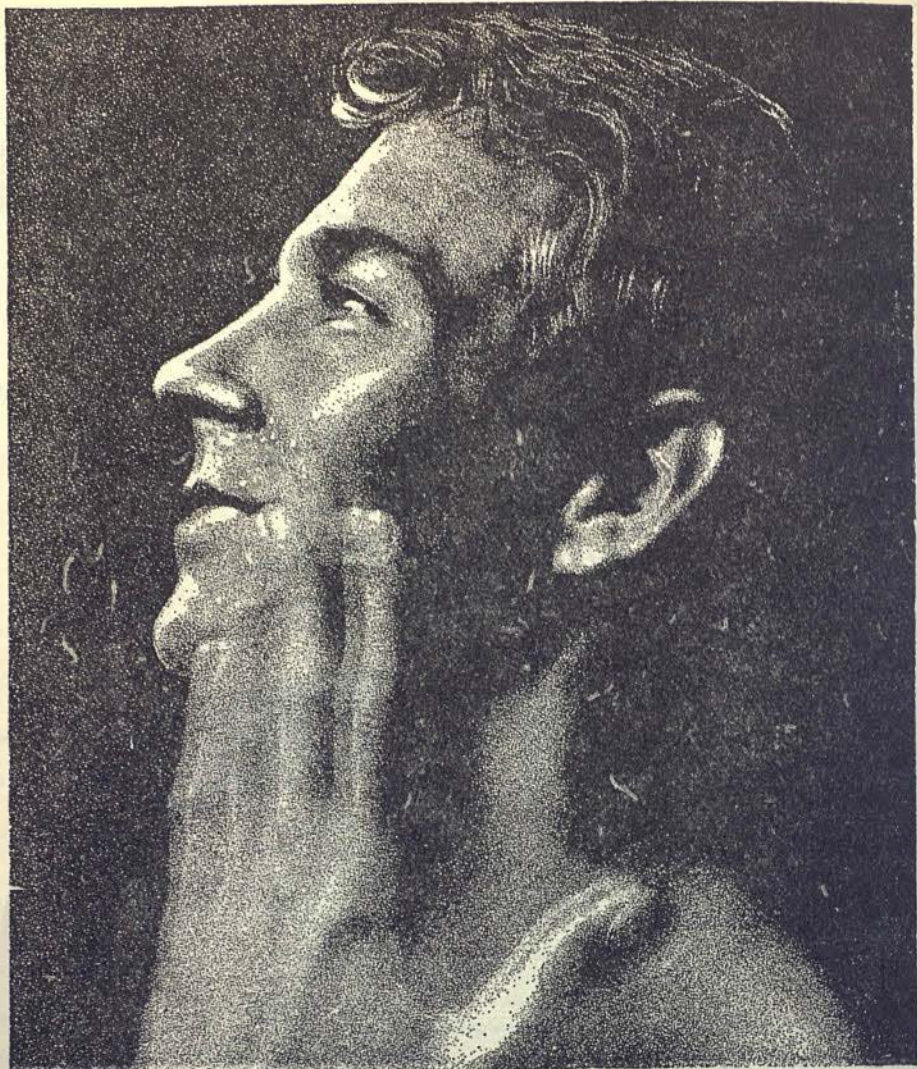
**la informació que
sol·liciteu serà avalada
per l'experiència de**

SPAI

ORGANITZACIÓ IMMOBILIÀRIA

**Avda. Príncep d'Astúries, 54
Telèfon 217 29 00 Barcelona-12**

AMB AQUEST GEST...

milions d'homes de tot el món comencen
cada dia llur jornada.

Un massatge fort i baronívol de FLOID
després d'afaitar-vos us evitarà tota irritació
cutània i prepararà la vostra pell
per a l'afaitada de l'endemà.

Amb l'ús habitual de FLOID AFTER-SHAVE
l'home d'avui reprèn la lluita diària,
optimista i ben disposat.

Floïd

Ureu, també, Aigua de Colònia FLOID.
Fresca, baronívola... excitant.

HAUGRON CIENTIFICAL, S. A. - New York / London / Paris / Barcelona

• P. 30. 71 - estella laquita